

Ankara 19 Mayıs'ı nasıl kutladı?

19 Mayıs gençlik bayramı Ankarada büyük ve zengin tezahüratla kutlandı. Resimlerimiz bu bayramdan üç ayrı intibadır. Solda Cumhurbaşkânı 19 Mayıs'ta gençliğe hitab ederken, ortada Vekiller, Mareşal Fevzi Çakmak ve generallerle beraber Ebedî Şef Atatürk'ün muvakkat kabrini ziyaretleri esnasında görüyorsunuz. Soldaki resim Milli Şef bayrak direğine 1942 çivisini çakarlarken alınmıştır.

Almanlar Kerç boğazına vardılar

Alman tebliği: "258 tank, 1333 top, hesabsız silâh ele geçirildi"

Sark cephesinde karların erimesi neticesinde bataklığa sapanan motörli taşıtlar

Harkof kesiminde Sovyetlerin yeni hücumları püskürtüldü, 63 tank yok edildi

Berlin, 20 (A.A.) — Resmî tebliği:

Alman ve Rumen kuvvetlerinin işbirliği ile hezimete uğrayan düşman takibi edilerek, Kerç boğazına varılmış ve Sovyetlerin inatçı mukavemetine rağmen son köprübaşı da ele geçirilmiştir.

Bu kesimde 17 piyade, 2 süvari tümenle 3 piyade ve 4 zirhlî tuğaydan mürekkep üç Rus ordusu imha edilmiştir.

(Devamı 5 inci sayfada)

Yeni edebî romanımız

Erkeği kadın yaratır

20 yıl süren bir aşkın hikâyesi ni, kızını sevdiği söylenilen bir adamın şüphe ve tereddüd içindeki ızdırabını, his kimse nin tahmin edemeyeceği hakikat karşısındaki ruh ihtilâlini anlatıyor.

Erkeği kadın yaratır

Kadının şeytani hüviyeti yanında, bir insan yaratmağa muktedir büyük kuvvetini tebarüz ettiren bir tahlil romanı, genç, ihtiyar bilâistisna herkesi merakla sürükleyecek bir eser

YAZAN

Nusret Safa Coşkun

Yarın neşre başlıyoruz

İtalyanlara göre "Bolşevizm için hesap vermesaatı yakın,"

Alman harb makinesi şakrıkta henüz harekete geçmedi

"Timeçenko orduları pek fena bir vaziyette bu unmaktadır,"

Roma, 20 (A.A.) — Popolo di Roma gazetesi Kerç muharebesinin Sovyetlere birçok malzeme kayıplarına mal olduğunu yazmaktadır.

Harkof bölgesinde de Mareşal Timoçenko muvaffak olamamıştır. Alman mukabil taarruzu Rus ileri hareketini hiçe çıkarmış ve Sovyetler birçok insan ve malzeme kaybettikten sonra hareket hatlarına kadar geri çekilmişlerdir.

Timoçenko orduları pek fena bir vaziyette bulunmaktadır. Çünkü Almanlar taarruzun başlangıcında Sovyetlerin ekinde bulunan hatların gerisindeki mevzilere doğru ilerlemişlerdir.

Alman başkumandanlığı haberi (Devamı 5 inci sayfada)

Bütçe müzakeresi başlıyor

Yeni bütçede göze çarpan noktalar

Ankara, 20 (Hususi) — 1942 bütçe lâihesi ve Bütçe Encümeni mazbatası bugün mebusalara dağıtıldı. Bütçe Encümeni, yeni mali yıl devlet masraflarını 393.029.479 lira ve varidat 394.328.340 lira olarak bağlamış ve Meclis umumî heyetine bütçe projesini hükümetçe teklifine nazaran on milyon lira fazlasıyla getirilmiştir. Devletin yeni masraf bütçe projesinde göze çarpan yenilikler şunlardır: (Devamı 5 inci sayfada)

Karadenizde Bir Türk motörü taarruza uğradı

Ayin 19 uncu günü Bulgaristan'dan limanımıza dönmekte olan Sa'id ve Mustafa Giridli adında iki ortağa aid ve Ahmed kaptanın idaresindeki 235 tonluk Duatpe motörü Karadenizde denizaltı olduğu zannedilen meçhul gemilerin taarruzuna uğramış ve batmıştır. Motörün 8 kişilik mürettebatı kurtulmuştur.

Kahve ve çay inhisarına dair kanun dün kabul edildi

Ankara, 20 (Hususi) — Büyük Millet Meclisi Reis vekillerinden Refet Canıtezin başkanlığında toplanmış ve Ankara mebusu Yahya Galib Kangın'ın ölümüne dair Başvekâlet tezkeresi okunarak merhumun hatirasını taziz için 2 dakikâ ayakta sükût edildikten sonra devlet iktisadî teşekkülleri memurları tekaüd sandığı hakkındaki kanun lâihesinin ikinci müzakeresine geçilmiştir. (Devamı 5 inci sayfada)

Suikast davasının duruşma safhası bitti

Müddeiumumî dün iddianamesini okudu
4 suçlunun muhtelif cezalara çarptırılmaları istendi ve muhakeme müdafaalar için 3 Hazirana bırakıldı
İddianamenin metnini neşrediyoruz

Müddeiumumî Cemil Altay

Mahkeme reisi Sabri Yoldaş

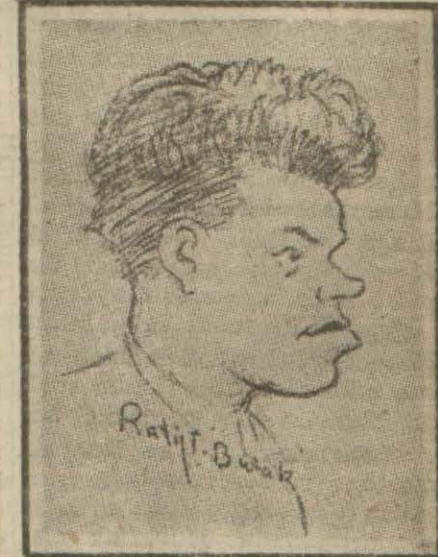
[San'atkar Raif Tahirî eseri]

Ankara, 20 (A.A.) — Bomba hâdisesinin muhakemesine bugün devam edildi. Duruşma safhası bittiği için Cumhuriyet müddeiumumî iddianamesini okudu. İddia

namede hâdisenin hazırlık ve ilk tabkikat safhası izah ve teklif edilmekte ve suçluların şahsiyetleri, karakterleri ve suç ile alakâ, direkte (Devamı 4/1 de)

Pavlof

Korniof

[San'atkar Raif Tahirî eseri]

Kıyasıya para harcıyanlar

Asım Us'a göre ne yapmak lâzım?

Vakit başmuharriri: "Lüks eşya imalini bilâistisna menetmeliyiz," diyor

Nisbetsiz şekilde kazanıp, kıyasıya para harcıyanlar hakkındaki anketimize bugün de Vakit gazetesi başmuharriri Çoşun mebusu Asım Us cevap veriyor.

Asım Us

Asım Us'un fikirleri: «Harbin doğurduğu fevkalâde şartlar içinde nisbetsiz para kazananlar için yazılı değildir: 1 — Kanunun menettiği yollar dan yürüyerek, ihtikâr yaparak, gay rimesru şekilde kazananlar ki; bunları her nasılsa kanunun peşgesi

aitına düşmekten kendilerini kurtarmışlardır. 2 — Yahud da hareketinde hiç bir kanunsuzluk olmadığı halde fev kalâde harb şartlarının neticesi olarak fazla kazanç temin edenler. Bu şekilde fazla para kazanan ve bol harcıyan bir zümre olduğun u da hâdiselerden anlıyoruz. Meselâ, duyduğuma göre, bazı lüks lokantelerde listede bazı yemeklerin karşısında fiat yazılı değilmiş. Bu gibi yemeklerden bir tabak ısmar lyanın mukabilinde 3.4 lira vermesi icab ediyormuş; bu yemeklerden hergün yiyecekler de varmış. Çiyecek eşyasında da aynı hal müşahede ediliyor. Diğer taraftan, la

(Devamı 5 inci sayfada)

Askerî vaziyet

Japonların Hindistan hududunda tevakkuf etmeleri imkânsızdır

Yazan: Emekli General K. D.

Birmanyadan sonra cenubî Çin'in Yunnan eyaleti sınırlarını da geçerek, aldıkları bazı takviyelerle yeniden şiddetli mukavemet teşebbüslerinde Çungking kuvvetlerini oralarda dahî sıkıştırmağa devam eden Japonlar aynı zamanda Hindistan hududlarına yaklaşmağa da ihmal etmemişler, başlan şiddetli yağmurlara rağmen 16 Mayıs'ta bu hududlardaki mevzilerinde yeni 6 kilo metre kadar mesafesinde bulunan Kaleva bölgesine muvasalat ederek bazı müfrez İngiliz kuvvetlerini zorlamışlar ve bunlara zayıf vermişlerdir. Gene aynı 16 Mayıs günü Japon savaş uçaklarından mürekkep hava filoları Hindistanın Birmanya hududile Ganj ve Brahma Potra nehirleri arasında bulunan Assam vilâyeti dahilinde ve Birmanya (Devamı 5 inci sayfada)

Hergün

İkinci cephe meselesi
İde bir niçin
Canlanıyor?

Ekrem Uğaklıgil

İkinci cephe hikâyesi gene meydana çıktı.

Öyle görünüyor ki, hiçbir zaman tahakkük etmese bile, yeşil örtülü masanın çevresinde yer almaya kadar, bu mesele, müzmin bir hastalık gibi bazan sönüp bazan uyanarak, ara sıra meydana çıkmaya devam edecektir.

Vesile hem hazır, hem de müteaddiddir:

İngiltereye Amerikadan bir küt'a asker mi geldi, bu bir küt'a asker bir müddet sonra biraz takviye mi edildi, bir nazır bir toplantıda söz mü aldı, Life mecmuasının bir muharriri tarafından songuya mi çekildi? İkinci cephe meselesine elbette temas edilecektir.

Hâdisenin yılan hikâyesi ile bir benzerliği vardır, bir defa bahsi açılmıya görsün, arkası sürüp gider, bakarsız ki bitaraf kaynakların birinden kimin tarafından çekildiği belirsiz bir te'graf gelir. Öğreniriz ki, İngiliz amirallığı deniz taşıtlarına el koymuş, halktan işe yarıyacak fotoğraf istemiş, İngiliz ordusu hummalı hazırlıklara koyulmuş, artık yapılacak şey deniz taşıtlarının karanlık bir gecede Avrupa kıyılarında birine yaşımlarını beklemeye kalır. Bekleriz, bekleme uzun sürer, bıkır, neyi beklediğimizi unutturuz, derken üç beş hafta sonra meselenin tekrar dâhilmiş olduğunu görürüz.

Niçin, neden? Bu suale verecek cevabların başında en önemli olarak Alman ordusunu şarttan kuvvet ayırarak daimi bir uyanıklık halinde, sinir içinde yaşatmak istediği gelir.

İngiliz Başvekilinin düşüncelerini açığa vurarak Avam Kamarası kürsüsünden İngiliz ordusu için Avrupaya asker çıkarmasının imkânsızlığını anlattığı gündemleri çok zaman geçti.

Bugün lüzum olan, düşmanı bir ölüm kalan savaşına giriştiği dakikada şüpheye düşürerek kuvvetinin azamısını kullandığı imkânından mahrum bırakmaktır. İşte şimdi yapılan şey de odur.

İkinci cephe hikâyesinin sık sık canlanmasının başlıca sebebi düşmanı şüphede bırakmak maksadıyla, ikinci sebep de böyle bir cephenin açılmasını isteyenlerin bulunmasıdır. Bunların oşında Rusyayı, çok geniş farklarla Amerikayı, ve Almanyaya hissen düşman olanları görüyoruz. Bunlardan her birinin ayrı ayrı haklı olduklarını kabul edelim:

Rusya mutlaka muvaffak olmak veya ölmek zaruretinde bulunan Alman ordusunun saldırısına uğramak üzeredir. Vaki bütün kış Anglo-Sakson âleminde imkânın müsaade ettiği kadar malzeme almıştı, elinden geldiği kadar hazırlanmıştır, ve Kerç ile Hankofda gördüğümüz gibi emri altında el'an milyonluk ordular bulundurmaktadır. Muvaffak olacağını söylemektedir, fakat tehlikenin azametini o da müdrüktür.

Rusya her vakit için başlıca iki kuvvete dayanmaktadır: Bunlardan biri mesafe, diğeri küttedir. Halbuki bu iki kuvvetin ikisi de şimdi sarılabılır. Zira Rus mesafesinin en kıymetlisi Volga'nın garbinde, küttelinin çokluğu da gene oradadır. Artık mesafeden olduğu gibi kütteden de fedakârlık edilemez, hususile Almanyaya geçen toprağın mühim bir kısmı işlenmeye başlanmıştır. Alman idaresine geçen ve Rus nüfusunun üçte birini teşkil eden 60 milyonluk küttede işviçre gazetelerine Berlin'den verilen malumatla bakılacak olursa şimdiye kadar vücudundan şüphe bile etmediği yeni bir hayata inanılmıyacak derecede süratle oluşmaktadır. Bu da ayrı bir şeyle olabilir.

Şu halde Rusya başlıca kuvvetini teşkil eden mesafe ile kütteden daha fazla fedakârlıkta bulunamayacak vaziyette olunca ister ki, müttelikleri kendisinin yükünü hafifletsinler. En son delilini Moskovanın Londra sefiri Maisky tarafından bir toplantıda okutturulmuş olan mektubunda bulduğumuz bu istek tabiidir. Amerika ile hissen ALman düşmanı olanların istedikleri de tabiidir. Buna mukabil bu iste-

Resimli Makale:

Aşk bir tutam ateşe benzer, aynı noktada üzerinde ebedi olarak yaşyamaz, yavaş yavaş küllelenmeye mahkûmdur.

Aşkı ebedileştiren, tabiat kanunlarına karşı koymıya kalkışmıya - rak aşkı sarsılmaz bir dostluğa çevirmeyi bilendir.

Şehir Haberleri

Birleştirilmiş
"Hamlet,"
davalarına dün de
devam edildi

Peyami Safanın Talât hakkın
da yazdığı yazı için, eski ehli
vükufun fikrinin alınmasına
karar verildi

Nakız ve tevhidin görülen Hamlet ve Peyami Safa - Talât Artemel davalarına aslıye 1 inci cezada dün de devam edilmiştir.

Dünkü celsede Talâtın vekili İhsan Mukbil Ben mahkemeye tevsi tahkikat hakkında yazılı bir istida vermiş ve dava mevzuu olan makalelerin yazılında nasıl bir maksad güdüldüğünün ve bu yazıların münhasıran tenkid olup olmadığının tesbiti için, keyfiyetin ehli vukufa havalesini talep etmiştir.

Müteakiben söz alan Peyami Safa temyiz kararının çok vazih olduğunu ve ehli vukufa ihtiyaç olmadığını izah ederek, bu talebin reddini istemiştir.

Neticede mahkeme Hamlet davasında ehli vukuf seçilenlerin bu hususta celb ve dinlenmelerine karar vererek, duruşmayı talik etmiştir.

reye gelince, biraz düşünmek icab eder.

Geçenlerde İngilterenin siyasi hayatını inceleyen bir garbli muharrir İngiliz sosyalistlerinin 20 yıl evvel Moskova'ya bir heyet göndererek inceleme yaptıktan sonra Moskova hayatının Londrada tatbiki arzuya değer olmadığı kararını vermişken şimdi Moskova'ya karşı gitmekte artan bir hayranlık duymıya başladıklarını, ve ikinci cephe açılması arzusunun en ziyade bu zümre arasında görüldüğünü, harb dolayısıyla sosyalist partilerin nüfuzu arttığı için tazyiklerinin de hissedildiğini anlatıyordu, fakat bizzat İngiliz sosyalistlerinin dahi iktidar mevkiine geldikleri zaman İngiliz menfaatinin aykırı bir hareketle bulunabilecekleri ta savvur edilemez. Şu halde acaba İngiliz menfaati bu dakikada gerçekleşen bir ikinci cephe açılmasını istilzam ediyor mu? Bu suale müs bet bir cevap vermek güçtür.

İngiltere 1918 yılında Almanyadan bugünkü kadar müteeffirdi. Fakat Almanyayı yıkılır yıkılmaz onu küçük hükümetlere ayır, mayı, Kayserini de Trafalgar meydanında asmayı istediğini unuttu.

Llyod George'un bir seyahatten dönen Clemenceau'ya Londrada söylemiş olduğu cümle İhtiyar Kaplanın hatıralarında büyük bir yer tutar. İngilterenin o vakit olduğu gibi bugün de istediği müvazenedi yer Avrupadır. Yarın da müvazenedi yer Avrupa olacaktır. Bugün her vakitkinden güç, belki de imkânsız olan bu müvazenedi Avrupayı kurabilmek için İngilterenin elinde bulunan biricik şansı, elinde bulunmayan biricik şansı, elinde bulunmamış bir ordu bulundurmaktır. İşte İngilterenin menfaati budur, yekdiğerine zid cereyanlar arasında yapmak istediği de bu, olmalıdır. Fakat yapabilecek mi? o, ayrı bir meseledir.

Üsküdar Halkevinde
büyük Türkçü Ali
Suavi ihtifali

Ali Suavinin ölümünün yıldönümü münasebetle dün saat 18 de Üsküdar Halkevinde bir ihtifal tertib edilmiştir. Toplantıda fikir ve sanat âleminde mensub birçok güzide zevatla kalabalık bir halk küttesi hazır bulunmuştur. Halkevi reisi Resad Kaynar Ali Suavi hakkında şayanı dakkat bir konferans vermiştir.

Resad Kaynar, bu ateşli Türk inkilâbının şahsiyetini tebarüz ettirdikten sonra sözlerine devamla Türk milletinin yaratıcılığını, Türk tarihinden aldığı misallerle göstermiş, inkilâb mücahidlerini bihassa son asır tarihimizde destanı bir silsile teşkil ettiklerini belirterek, inkilâb tarihimizi, zirvesinde Atatürk ve İsmet İnönünün heybetli bir manzara teşkil ettikleri büyük bir ehrama benzetmiş ve bu ehramın basamakları üzerinde ideal uğruna canlarını verenlerin küttesi hayallerini tebarüz ettirerek, Ali Suavinin bugünkü hayatını rüyalar, rini, ilk defa gören, idealist bir sima olduğunu ve bu sıfatla gençliğe bir örnek teşkil ettiğini anlattıktan sonra sözlerine şöyle nihayet vermiştir:

«— Ali Suavinin yaşadığı devir vatanımızın karanlık bir hava içinde nefes darlığı çektiği bir zaman parçasıdır...
O Türk tarihinden aldığı şuur ve hamle ile memleketin ortasında bize yeni bir âlemin ufuklarını gösteren ilk meş'aleyî yakanlardan biridir. Bu mesele elden ele dolaştı yor.
Yarının büyükleri olan bu günün çocukları, o mesalenin altında istikbale yürüyor.
Bu günün Türk gençliği ruha kudret veren, hayattı iyile, güzele, doğruya götüren, milleti daha üstün bir âleme çeken; milli ideal uğrunda, inkilâbın kahraman bir şehidi olan Ali Suavi gibi, en büyük bir aşk ve feragatla kanını, canını, vermesini bilecektir.
Bu anda Atatürkün, İnönünün, inkilâb ordusunda nefer olarak Ali Suavi gibi binlerce kalb çarpıyor.
Ali Suavi milliyetçi, laik, inkilâbet; türkçü ve halkçı olarak Cümhuriyet Halk Partisinin bir numaralı şehidi sıfatıyla maziden gelen ve istikbale atlayan; kahraman bir Türk'tür.»

Ev reisi avukat Resad Kaynarın bu hitabesini müteakib şürler okunmuş ve toplantıya son verilmiştir.

Ekmeğe yüzde 25
mısır ve yüzde 25
arpa karıştırıldı

Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından fırınlara verilmekte olan ekmeçlik unlarda % 30 mısır ve % 10 arpa bulunmaktadır. Görülen lüzum üzerine dün fırınlara verilen bu tip un % 25 mısır ve % 25 de arpa karıştırılmıştır.

Bakkallar bugün
gıda maddeleri
tevziyatına başlıyor

Halka dağıtılmasına karar verilen gıda maddelerinin bakkallara tevzi işi tamamlanmıştır. Bakkallar bugünden itibaren ekmeç karneleri mukabilinde halka 100 gram tar yağ ve yarım kilo piring vermeğe başlayacaklardır.

İSTER INAN,
İSTER INANMA!

Sayıfeye mevsim başlandı. Kesene güvenenler şuraya buraya göç ediyorlar. Bir arkadaşımız bu yorucu, sıkıcı, üzücü işin bir faslını anlatırken diyor ki:
«Evvvelâ bir helâl süt emmiş bir arabacı bulacaksınız?
— Kaça gidersin?

Trakyadaki köprüler
için bir Bu'gar
heyeti geldi

Bulgaristandan 3 kişilik bir heyet gelmiş ve Ankara'ya gitmiştir. Heyet azası Trakyadaki köprüler ve hattın tamiri için Münakalat Vekâletine teknik bazı meseleleri görüşecektir. Buradan Bulgaristana gitmiş olan Türk heyeti işe doğrudan doğruya tarifelerin tesbiti işle meşgul olacaktır.

Bir ihtikâr suçlusu dün
beraet etti

Manifatura ihtikârı yapmaktan suçlu manifatura tüccarı Selim Çizmecinin duruşması 1 numaralı milli koruma mahkemesinde neticeye varmıştır.

Selim Çizmecinin vekili İhsan Mukbil Ben, müdafaasını yaparak, ortada bir ihtikâr hâdisesi mevcut olmadığını izah etmiştir. Mahkemede ortada bir suç görmediğinden tüccar hakkında beraet kararı vermiştir.

İSTER INAN,
İSTER INANMA!

— Yirmil beş lira bayım.
— Ne söylüyorsun yahu. Yirmi beş liraya tayyare ile Ankara ya gidiliyor.
— Tayyare yem istemez, bizim hayvan yemedem yürümez. Şimdi arpa yok, havuç yediriyo - ruz, kilosunu kırk kuruşa.»

İSTER INAN,
İSTER INANMA!

Sönmiyen alev

Sebahtan Sabaha:

Küçük esnafın düzeni
Büyük tüccarın
İhtikârından
Daha acı

Burhan Cahid

Derler ki olgun insan ya içki sofrasında ya yolculukta belli olur. Buna bir üçüncüsünü katmak doğrudur. Temiz insan darlık zamanında belli olur!

Harb ferdlarin de, cemiyetlerin de zayıf taraflarını açığa vurur. Darlıklar, yokluklar, sıkıntılar birer şeref ve haysiyet imtihanıdır. Bunlara karşı istifini bozmadan, bildiğinden şaşmayan insan imtihanı geçirmiştir. Bu imtihanı verilebilenler ne kadar azdır.

Şu sıkıntılı zamanda yalan, hile ve bin türlü menfaat kayguları salgın halinde... Neye el atsanız hileli, ne arasanız dalavereli.

Yiyecek maddeleri hepsi karışık. Giyecek şeyler hepsi çürük, sebebi yokluktan değil, fırsat tu fırsat diye sürmekten!

En tabii gıda maddeleri nelerdir. Tereyağ, peynir, süt, yoğurt. Fakat bunların tabii olduklarını kim iddia edebilir. Tereyağ, yağ değil krema, peynirin, yoğurdun yağ almış Süt gerçi beyaz bir nesne, fakat kırk sekiz saat kaynatılmaz kâğıd kadar yağ tutmaz. Bunlar yokluktan değil ahlâk bozukluğundan.

Piyasada bir takım gıda maddeleri görülmez oldu.

Piring, nohud vesaire... Yokluktan mı, hayır. El altından istediğiniz kadar bulmak mümkündür. Bir şartla. Üç dört misli fazla fiyat verirsiniz.

Doktorlar faydalı öğüdler veriyorlar. Meyva yeyiniz, balık yeyiniz... Güzel fikirler.

Türkiyenin en büyük balık merkezi İstanbul'dur. Bir kilo barbunya balığının dört liraya satıldığını işitmiş hayret etmeyin. Cevabı hazırdir:

— Efendim. Balık çıkmıyor. Denizler de kurudu.

Meyva işi yalnız İstanbul değil, bütün şehirlerin henüz keşfedilmemiş bilmecevidir. Amasyanın elması İstanbul'a Bağdadın hurmasından daha pahalıdır. Memlekette yetişen armud ta Kaliforniyadan gelen armuddan daha kıymetlidir. Sebepini sorabilirsiniz. Fakat alacağınız cevap da şudur:

— Efendim, yetişmiyor. Havalalar kurak gitti!

Küçük esnafın hilesi bazan insanı büyük tüccarın ihtikârından daha çok sinirlendiriyor.

Burhan Cahid

Buz 5 kuruşa satılacak

Belediye yaz aylarında şehrin buz ihtiyacını temin için alâkadarlar arasında yakında bir münakasa açacaktır. Buz tevzi işini üzerine alacak olan umumî bayi şehrin muhtelif semtlerinde geniş bir teşkilât vücuda getirecektir. Buzun kilosunu 5 kuruşa satılacaktır.

RADYO

PERSEMBE 21/5/1942

7.30: Saat ayarı, 7.33: Karışık program (Pl.), 7.45: Ajans haberleri, 8: Karışık programın devamı (Pl.), 8.15: Evin saati, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Türküler, 12.45: Ajans haberleri, 13/13.30: Pevrev, beraber semal, ve şarkılar, 18: Saat ayarı, 18.03: Çiftle fasıl, 19: (Dış postika içmali), 19.15: Dans müziği (Pl.), 19.30: Saat ayarı ve Ajans haberleri, 19.45: Halkevi Folklor saati, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Kültür, dâhicezâk makamından şarkılar, 21: Ziraat takvimi, 21.10: Şarkı ve türküler, 21.30: (Kahramanlar saati), 21.45: Radyo senfonî orkestrası, 22.30: Saat ayarı, Aans haberleri ve Borsalar. J

TAKVİM Mayıs

Kümi saati	21	Arabi saati
1258	Perembe	1811
Mayıs	Remi saati	Hızır
8	1942	16

CÜNEŞ

C. evel

5

Öne İkindi Akşam Yatsı

15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Fırdöndü Karagözler

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Hayatta bunların çeşitli örnekleri görülmüştür ve her zaman da görürüz. Sağdan sola, soldan sağa o kadar süratle dönerler ki, seyredenlerin hayreti bile onların bu hünerini sbata kâfi gelemez. Fakat ben burada hayatta gibi bu canlı fırdöndülerinden değil, perdedeki cansızlarından, yani Karagöz tasvirlerinden bahsedeceğim.

Karagöz oyununun, bizim asırlar görmüş millî oyunumuz olduğunu izaha lüzum yoktur. Bu hayal perdesindeki tasvirlerin asırlarca nasıl halk zekâsının dili ile konuşulduğunu, geçmiş devirlerde nasıl hall'ın hâdiseleri karşısındaki tenkin ve tehzillerini canlandırdıklarını hepimiz biliriz. Sonra şunu da biliniz ki bu tasvirler ya deve derisinden, yahud kâğıddan yapılmışlardır ve renklerini belirten de perdenin arkasındaki titrek mum ışıklarıdır.

Maamafih bir noktayı da hatırlatmak isteriz: bizim için millî olan bu oyun, bütün şarkta, diğer eski milletlerde de muhtelif şekillerde mevcuttur. Netekim Hindlilerin, Çinlilerin ve Yunanlıların da kendilerine göre millî tipler ve vak'alarla perdeye akseden, boy boy, biçim biçim Karagözleri ve Karagözlerin başka başka oyunları vardır. İşte bu suretle, perde ve teknik itibarıyla, Karagöz oyunu bütün şarkta pek meşhur ve pek eski bir an'ane halini almıştır.

Tiyatro ve Karagöz hakkında çok kıymetli tetkiklerle tanınan muharrir arkadaşlarımızdan Selim Nüzhet, geçenlerde bir makalesinde gene Karagözden bahsediyordu. Mesele, Karagözün, son senelerde sık sık münakaşa edilen asrileştirilmesi davasıdır.

Selim Nüzhet, bizdeki Karagöz tasvirlerinin ve temsilinin başta Baltacıoğlu İsmail Hakkî olmak üzere, bugünkü zevke göre tadilleri üzerinde çalışanları tebnih eder-

rek, buna imkân görmekte ve hattâ Karagöz tasvirlerinin büyütülmesi fikrine de iştirâk eder gibi görünmektedir. Bu büyütme teşebbüsü nün pek lehinde olmadığını ve Karagözün büyük salonlar için düşünülmesi büyük bir oyun telâkki edilemeyeceği için hayal oyununun bu vâsion kıymetinin bu kadar büyük resimler önünde kaybolacağını ev-veke bir başka yazımda izah ettiğimden, aynı itirazları burada da sayıp dökecek değilim. Yalnız arkadaşım Selim Nüzhetin bu defa fırdöndü Karagöz hakkındaki izahatı karşısında tereddüdümü saklayamam.

Selim Nüzhet, yukarıda zikrettiğim makalesinde Yunanlı Mollas isimli bir Karagözcüden bahsediyor ve bu Karagözcünün, tasvirlerinin; değneklerinin ucunda sağdan sola; soldan sağa süratle çevirdiğini bildiriyor. Yalnız bizde de böyle Karagözler yapılmadığını söyleyen atların beş şubesinde çalışanları hakında da yazılmış görmeği ne kadar özlerdim! Maamafih Ulunay, bu biçim fırdöndü Karagözler ya bu defa, hokkabazlığı, ihtimal altındaki bir san'at olarak öne sürer ve alkışını bol bol harcarken, elbette günün birinde başka şubelerin de kapısından içeriye başını uzatıp, acaba ne var, ne yok diye araştıracaktır. Gene, şüphesiz, beynelmilel ölçüde adam aramak için...

Ulunay, Zati Sungur'dan bahsederken; çocukluğumuzda ve gençliğimizde bizim nesilden pek çoklarımızın İstanbul'da oyunlarını seyretmiş olduğumuz Kaznöv isimli deki bir ecnebi hokkabazı hatırlıyor. Onun bu fikrasi, bana da aynı hokkabazın, iskambil kâğıtlarından ve el çabukluklarından ziyade, akıllara hayret verecek müthiş bir gözbağcılığını hatırlattı. Bakın anlatayım:

Bir akşam, beni de o hokkabazı götürmüşlerdi. Oyunun başlama sa-

Hokkabaz Kaznöv'ün bir gözbağcılığı

Ulunay, son fıkralarından birinde, hokkabazlıktaki ustalığından dolayı Zati Sungur'a medhiye yazıyor ve onu beynelmilel bir san'atkar olarak görüyor. Böyle bir medhiyenin değer Türk san'atkarları ve pek tabii olarak, güzel sanatların beş şubesinde çalışanları hakında da yazılmış görmeği ne kadar özlerdim! Maamafih Ulunay, bu defa, hokkabazlığı, ihtimal altındaki bir san'at olarak öne sürer ve alkışını bol bol harcarken, elbette günün birinde başka şubelerin de kapısından içeriye başını uzatıp, acaba ne var, ne yok diye araştıracaktır. Gene, şüphesiz, beynelmilel ölçüde adam aramak için...

Bir akşam, beni de o hokkabazı götürmüşlerdi. Oyunun başlama sa-

Tarihten sayfalar

Yıldırımın maskarası

Yazan: Kadircan Kafli

Sipahiler arasında mırıldılar çoğalıyordu. Vezir Ali Paşaya haber verdiler; Ali Paşa onların ağalarını çağırdı; sonra ileri gelenlerle görüştü; fakat anlaşmak mümkün olmadı. Vezirin korkusu hâdisenin Yıldırım Beyazıt tarafından duyulmasıydı; o takdirde padişahın buna sebep olarak Ali Paşanın idaresiliğini iddia etmesi ve onu cezalandırması ihtimali çoktu.

Ali Paşa korktuğuna uğradı; lâkin hâdiseyi başından sonuna kadar anlatıp da fesadı yatıştırmak için nasıl çalıştığını söyleyince Yıldırım Beyazıtın bütün hiddeti sipahilere çevrildi:

— Anlar ki asî olurlar, kimlerdir? Hemen defterin veresini! Billah siyaset ederim!

Diye bağırdı. Bu şiddet ve bu sözler ortalığın süt liman olması için kâfi geldi. Vezir Ali Paşa ve devletin ileri gelenleri sipahilerin artık affedilmelerini istiyorlardı; çünkü bunların sayısı çoktu; her biri harplerde muvafakiyetler göstermiş, pâşkin, cesur askerlerdi. Onların idamı kolaydı, lâkin yerlerini doldurmak için uzun zaman isterdi; bir düşüncesizlik ve bir hiddet uğruna böyle büyük bir ziyana katlanılmazdı. Padişah ise en büyük zararın imzıatsızlıktan ileri gelebileceğine kanıdi; böyle işlerde hiç müsamaha göstermiyordu; affedilince ileride kendilerinin veya onlardan sonrakilerin isyana olan cesaretleri artacaktı; bir gün gelecek iş çığırından çıkacaktı. Padişahın bu karakterini oıldıkları için şefaatte bulunmaya kimse cesaret edemiyordu; şefaat dileyenlerin de mahkûm olanların akıbetlerine uğramaları uzak bir ihtimal değildi.

Vezirin kendi aralarında yaptıkları konuşmalar hiçbir netice vermiyordu. En sonra içlerinden biri dedi ki:

— Bunlara bir çare olursa maskara arabadan olur!

Meclis bir dakika sustu ve bir birlerine baktılar. Bundan evvel Yıldırım Beyazıt kadıların rüşvet almalarına kızmış, birçoğunu Yenisehirde bir eve toplayarak yakmayı emretmişti; onları bu maskara kurtarmıştı; kadıların bu ah lâksızlıklarının sebebi gelirlerinin azlığından olduğu anlaşılacak artı-

Hemen birisini gönderip maskara arabı çağurdular; Vezir Ali Paşa ona dedi ki:

— Bu biçarelere derman olursa senden olur; görelim seni!...

Arab bu gibi hizmetlerden zevk duyuyordu; böylece gerek vezirler, gerek halk ve gerek asker arasında itibar kazanıyordu; aynı zamanda devlete de hizmet etmiş oluyordu. Zira devlet şeflerinin her-

(Devamı 3/2 de)

"Son Posta,"nın bulmacası: 5 - (11)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada vullıyan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1 — Bir çiçek											
2 — Bezden ev											
3 — Akar (4), Orta Asyada yaşayan devreye benzeyen bir hayvan											
4 — Çiçeklik											
5 — Beyoğlu'nun frenkçesi (4), Tersinden hayvan evi (2)											
6 — Gayri tabii (fransızca)											
7 — Dudak (3), Havada bulunan (5)											
8 — Bir renk (2), Çalışkan (4)											
9 — Cild (3), Bir erkek ismi (4)											
10 — İnanmış (4), Almanlardan kaçan Fransız generali (4), Yulcartıyan aşağı:											
1 — Pismemiş (2), Bir yemek (5)											
2 — Vesika (5), Bir uzvumuz (2)											
3 — Denizle çevrilmiş kara (3), Tanrı (3), Uzak nüdası (2)											

- 4 — Bir erkek ismi (6), İlim (3)
- 5 — Haya (2), Hemen (3)
- 6 — Zorlu (5)
- 7 — Tayyare veya deniz teşkilî (4), Kalıp çıkarmak (fransızca) (5)
- 8 — Yükseltmek (3), Almadan emir (2), Bir nota (2)
- 9 — Limonsuz değil (7), San'at (2)
- 10 — Engel (4), Bir hastalık (4)

«Son Postanın tarihi tefrihi»: 110

PATRONA HALİL

Hoca: İbrahim Paşa gi-
derse ne çıkar? Sultan Ahmed ye-
rine başka bir uşağını getirir, zevk
ve sefahat gene alır yürür; esasta
bir şeyler değişmez! demek isti-
yordu.

Esprizade de aynı fikirde idi;
şeyhislâmın elini tutup hafifçe
saktı:

— Belî benim efendim; müftî -
yülenamsız; bari bir ayak evvel
«ifta» buyurulsa da iki taraftan
nahak kan dökülme idi. Kazi -
yeyi böyle mütalea eyerüz. Kara
Çelebizade Abdülâzîz Efendi mağ-
furun dahi İbrahim Han hakkında
cenabı şerifiniz gibi ilkin tered-
düdü var idi.

Şeyhislâm cevab veremiyordu.
Araya o zamana kadar susan Ab-
dülğani Efendi girerek sert sert
tehdid etti:

— Efendi hazretleri; kulunuz
şimdi Etmeydanına dönüp vukuu
halî cemiyete ilâm eylesem gerek.
Edirne vak'âi müellimesini bunda
hatırlamanız faydasız olmaz idi.

Şeyhislâm birdenbire irkildi.
Patrona Halilin gönderdiği «na-
me»deki «ak sakalunuzu kanımız-
la mülemma eyerüz!» cümlesi
beyninin içine bir hançer gibi sap-
landı. Füturlu füturlu yanında -
kilere baktı:

— Hal' ve iclâs ile cemiyet peri-
şan olur mu dersiz?

Hep birden başlarını salladılar:
— Ana tereddüd buyurman e-
fendi hazretleri, inşallahürrah-
man mesnedi âlii iftade dahi ilâ
madamülhayat payidar kalırsuz!

İhtiyar müftinin gözleri ikbal
hâsile parladı:

— Ya; Medine kadısı Mustafa
Efendi «müftî» nasbolunmuş der-
ler.

— Annin zerre kıymeti olmayıp
muvakkat zaman içindir. «Cemiyet
erbabı» Sultan Ahmed hanın
nasbikerdeleri vüzera ve ülemayı
tanımazlar. Cenabı şerifiniz ba-
delcülûs müceddeden firvei beyza-
yı âksa buyuracaksınız!

Şeyhislâm hiç tereddüd etmedi.
Sultan Ahmed gitmiş; yahud ye-
rine başkası padişah olmuş; bun-
ların hiç birinin kıymeti yoktu.

Bir defa kendisine ihtilâcilerin
başları sayılan ülemadan iki ko-
daman tekrar şeyhislâmlik vâd ve
temin ediyorlardı. Sonra, «başını»
da kurtaracaktı. İnad edip eski
şeyhislâm Feyzullah Efendi gibi
tatlı canından olmaktadır fayda ne
idi ve kimin içindi? Suitan Ah-
med, «müftî efendinin başı kesil-
miş!» diye ağlayacak mı idi? Ne
münasebet?

Karşısına dikilen üç adam ce-
vab bekliyordu. Şeyhislâm çoktan
kararını vermişti. İki hocanın kol-
larına girerek ülemanın toplandı-
ğı bostancılar odasına doğru yürü-
meğe başladı:

— Varup ifhama çalışalım.

— Fetva mı vereceksiz?

— Amî ima eyerüz.

— !.....

Bostancılar odasına yaklaşıyor-
lardı. Köse Abdülğani Efendi u-
sulla savuştu, vezirlerin bir arada

buldukları arz ağaları odasına
doğru seğırtti. İbrahim Paşanın o-
rada olduğunu biliyordu. Ortalık
artık ağarmağa başlamıştı. Köse-
nin gözleri parıl parıl yanıyordu.
Saraya girdikten sonra gözlerin -
den çıkarıp koynuna sakladığı göz
lüğünü burnunun üstüne geçirdi.
Oynamak istediği oyun artık son
safhasına girmek üzereydi. Bir
defa saraydakileri ikiye ayırıp bir-
birine kattıktan sonra partiyi top-
yekûn kazanacaklarına emîn idi.
Vezirlerin bulunduğu «arz ağa-
ları» odası önüne gelince bir an
duraladı. Şimdi sadrazam İbrahim
Paşayı nasıl çağırabilecek, oyu-
nunu nasıl ve ne suretle oynaya-
bilecekti?

Gök yüzü hâlâ alacalığını mu-
hafaza ediyordu. Abdülğani Efen-
dinin yüreği birdenbire çarptı.

(Arkası var)

Urfa Vilâyeti Daimî Encümeninden:

1 — Yapılacak iş: Urfa Birecik yolunun 20 + 961 + 200 kilometreleri ara-
sındaki altmış bin beş yüz doksan yedi lira elli altı kuruş keşif bedelli imalâtı
sınaiye olup kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 29.5.942 Cuma günü saat onda vilâyet makamında toplana-
cak olan daimî encümence yapılacaktır.

3 — İşin muvakkat teminatı dört bin iki yüz yetmiş dokuz lira seksen se-
kiz kuruştur.

4 — Bu işe aid evrak şunlardır:

A — Nafia ekâletî kemertî imalâtı sınaiye tipleri,

B — Metraj cedveli,

C — Kapalı zarf usulü ile eksiltme şartnamesi,

D — Mukavele projesi,

E — Hususi, fenni şartname,

F — Vahidi flat cedveli,

G — Keşif hâlâsa cedveli,

H — Şose ve köprülerin fenni şartnamesi,

I — Bayındırlık işleri genel şartnamesi,

İ — İhazat bedel listesi.

5 — Mücahhide muhasebeti umumiyeye kanununun seksen üçüncü maddesi-
nin fıkrasına tevfiқан teminat mukabil avans verilebilecektir.

6 — İnşaat 941 ve 942 mali yıllarında devam edecektir.

7 — İsteyenler bu işe aid evrakı keşfiye ve fenniyeyi Urfa Nafia müdürlüğü
ve encümen kaleminde görebilirler.

Eksiltmeye iştirak edebilmek için ihale tarihinden üç gün evveline kadar
vilâyete müracaatla buna benzer iş yaptıklarına dair vesâik ibraz ederek ala-
câbları ehliyet vesikasını Ticaret Odası vesikasına teminat mektubu ve mak-
buzunu teklif mektubu ile birlikte ihale saatinde bir saat evveline kadar mak-
buz mukabilinde vilâyet daimî encümen vesilğine vermeleri lazımdır.

9 — Postada vukubulacak gecikmeler nazarı itibara alınmaz. (5654)

Tarihten sayfalar: Yıldırımın maskarası

(Baştarafı 3/1 de)

zaman gergin ve sert olmaları doğ-
ru değildi; bazan da vaziyete ve
hâdiselere göre yumuşak davran-
maları, bükülmeleri lâzımdı.

Zaten Yıldırım Beyazid herkese
karşı gayet sert olduğu, kimsenin
sözünü dinlemediği halde bu mas-
karaya yüz veriyor; onun sözünü
yapıyordu; bu da padişahın her an
gergin durmaktan yorulan sinirle-
rine biraz dinlenme vermek, yeni-
den gerilmek için kuvvet kazan-
ıncı ve bir ihtiyacıtı.

Bununla beraber maskara ara-
bın muvaffakiyeti doğrudan doğ-
ruya Yıldırımın ona olan müsa-
mahasından doğmuyordu; bunu
zekâsına, karşısındaki adamın ru-
hunu ve ruh hallerini anlayarak
ona göre davranmasına borçluymu.
Eğer böyle davranmasa elbet o da
diğerleri gibi ters muamele görür,
belki kelleyi vermiş bulunurdu.

Monteskiyö der ki:

«Maksada doğrudan doğruya
gitmek istiyen kanunlar çok zaman
maksadın aksini verirler.»

Bu söz yalnız kanunlar için de-
ğil günlük hayatımıza aid hareket-
ler için de doğrudur; çünkü ferd-
ler arasındaki münasebetlerin de
derece derece istinad ettikleri bir
siyaset vardır; hele bugünkü ce-
miyette muvaffak olmak için bir
esnafın, bir hamalın bile kendi-
ne göre politikacı olması lâzımdır.

Yıldırım Beyazidın maskarası
bu hakikati en iyi anlamış olan-
lardan biri idi, siyasete bir mizah
havası katınca daha yumuşak, da-
ha lâstikli, daha sevimli bir hal
alıyordu; en gergin sinirleri bile
gevşetiordu.

Maskaranın padişahın huzuruna
çıkması için merasime ihtiyaç yok-
tu; yeter ki pek resmî bir toplan-
tı, bir divan filân olmasın.

Bu sefer padişahın karşısına
çıkınca onu her zamandan daha
çatık bir yüzle gördü. Onun bu ha-
linden pek müteessir olduğunu
zannettiren bir hal takındı; yerle-
re kadar eğilerek selâm verdi;
sonra:

— Sultanım, merakınız neden
idüğün bilirim ve hak veririm.
Zaten sultanımın kalbine sâdir
olan Allahdan sâdir olmuş demek-
tir; elbet hata olmaz.

Dedi.

Yıldırımın yüzü yun uşamıyor-
du; maskarayı aynı sert bakışlarla
bir an süzdükten sonra başını çe-
virdi ve pencereden dışarıya bak-
tı:

— Mademki bilirsin, hele sus!

Arab sustu. Padişah biraz sonra
başını çevirdi ve sordu:

— Siyaset divanı hazır edilir-
mi?

— Elbet sultanım, vezirler anın-
la uğraşır!

Çok geçmeden divan kurulacak,
devletin büyükleri ve saray erkâ-
nı önünde cellâdların geniş ağızlı
kılıçları harblerde pişmiş ve güneş
te yanmış enselerde parlayacak;
nice başlar gövdelerden ayrılacak
tı. O başlar ki padişah nimeti ile
büyümüşlerdi ve bu nimeti de
gerçekten karşılıksız bırakmamış-
lardı; her biri başka bir kahraman
dı.

Padişah belki maskaradan buna
itiraz bekliyordu; lâkin maskara
böyle bir şey hissetmiyordu. Sus-
manın tehlike olduğunu biliyordu;
çünkü kaybedilecek bir dakika bi-
le yoktu. O da sert bir yüz takın-
dı:

— Sultanım, bunları hep kır-
mak gerek. Aman verme. Hain
kaltabanlardır!

Yıldırım başını kaldırdı ve mas-
karanın gözlerinin içine baktı.
Acaba sipahilerin başka suçları da
mı vardı? Varsa ne idi? Maskara-

nın onlar aleyhinde bulun-
ması için mutlaka kendi bildiğinden
başka ve fazla şeyler bilmesi lâ-
zımdı.

— Bre Arab, niçin;...

İşte alayın tam zamanı gelmiş-
ti. Arab ciddiyetini hiç bozmadan
bir kahraman tavrı takındı:

— Hey sultanım, bunlara ne
züm var? İşte Timurienk asker
çekip üzerimize gelürmüş! Bir
alay sipahi tâifesin kırıldıktan son-
ra, sen sancak götür, ben kulun
davul çalayın; nod ikimiz var-
lım; Timurlenk ile uğraşalım; bu
ikimiz Timur Hana cevab ver-
lim!

Maskaranın çizdiği tablo gayet
komikti; gayet kötü idi. Yıldırım
Beyazid askersiz, hele tecrübesiz
ve pişkin olmıyan bir hükümdarın
akıbeti ne olduğunu pek iyi bili-
yordu. Keskin sirke küpüne zarar
verir, öfke ile kalkan ziyan ile olu-
rur. Her birini evlâd gibi sevdi-
canım sipahilerin boyunlarını vur-
durmağa gönül razı olmalı mıydı?

Bir müddet sessiz durdu; düşü-
nüyordu. Arab da susmuştu; hat-
tâ yavaş yavaş kâriye doğru çek-
liyordu. Çıkacağı sırada padişahın
başını kaldırdı:

— Hele bak, dedi, söyle siyaset
divanı kurulmasın; suçların bağış-
ladım; bir dahi etniyeler!...

Kadircan Kaslı

Toprak Mahsulleri Ofisi İstanbul Şubesinden:

On bir bin metre bezi ofisimiz tarafından verilmek şartile örtülük muşam-
ba diktirilecektir. Talib olanların şartnamesini parasız olarak muhaberat ser-
visimizden almaları ve açık pazarlığı yapılmak üzere 25.5.942 Pazartesi günü
saat on beşte Sirkeçide Liman hanındaki şubemizde hazır bulunmaları rica
olunur. (5666)

Üniversite A. E. P. Komisyonundan:

Yapılacak iş	Keşif bedeli		Teminatı	
	Lira		Lira	
Birinci cerrahi kliniğine 175 kalem tahta eşya.	36 733		2755	
Yukarıda ayırlı iş Üniversite rektörlüğünde 4/VI/1942 Perşembe günü saat 15.5 da rektörlükte kapalı zarfla ihale edilecektir.				

Bu işe aid şartname, keşif plânları rektörlükte görülür. İstekliler 40.000 li-
ralık bu gibi iş yaptıklarına ve fabrika sahibi olduklarına dair vesika ile Ticaret
odası kâğıdlarını havi zarfları ihale günü saat 14 de rektörlüğe vermeleri.

«5463»

Suikasd davasının duruşma safhası bitti

(Baskaralı 1 inci sayfada)

ve irtibatları ve takib ettikleri gayeleri tahsil olunmakta ve hâdisenin içyüzü bütün vüzuhu ile aydınlatılmaktadır. Cumhuriyet müddeiummisi, maznunların ifadelerini tahkikatın neticeleriyle karşılaştırdıktan sonra, maznunları tertib, idare edenler ve âlet olanlar şeklinde iki kısma ayırdı ve Abdürrahman ile Süleyman'ın nedamet duyarak hakikati olduğu gibi itiraf ettiklerini ve artık adaletin tecellisini beklemekten başka bir şey kalmadığını, Pavlof ve Kornilofun ise her şeye rağmen inkâr yoluna saptıklarını ve bu prensipe bağlı kalacaklarının muhakkak olduğunu söylemiş ve netice olarak, Pavlof ile Kornilof'un hâdisenin mürettebi olmak dolayısıyla Türk ceza kanununun 40, 62 ve 64 üncü, Süleyman ve Abdürrahman'ın da 40, 62 ve 65 inci maddeleri delâletile 450 inci maddesinin 4 üncü bendine tevfiқан tecziyelerini istedi.

İddianame bittikten sonra reis, maznunlardan müdafaa hakları ile alakalı istekleri olup olmadığını sor du.

Suçlular müdafaa için mühlet istediler. Hâkimler heyeti de müzakereye çekilerek müdafaa için muhakemenin 3 Hazranı Çarşamba gününe bırakılmasına karar verdi.

İddianameye göre suçun mahiyeti taammüden katle tam teşebbüstür ve Pavlof ile Kornilof için istenen ceza asgari 20 sene haptistir.

İddianamenin metni

Ankara, 20 (Hususi) — Bomba hâdisesi muhakemesinin duruşma safhası bittiğinden Ankara Müddeiummisi Cemil Altay bugün iddianamesini serdetmiştir.

«Sayın hâkimlerim,

Dost Alman devletinin Ankara büyük elçisi Fon Papen aleyhinde tertib ve 24 Şubat 1942 tarihinde icrasına teşebbüs edildiği halde bir tesadüf eseri olarak tahakkuk ettirilemeyen suikasd vak'asının maznunları olmak üzere dört şahsı, adalet önünde hesap vermek için yüksek huzuruza sevkettiğim

Üzerinde cüretli, sinsi ve hainane bir surette çalışıldığına şüphe olunmayan yurdumuzun her tarafında derin nefret hisleri ile karşılanan komplo hâdisesi etrafındaki iddiamızı şerhe başlarken ufak bir istitrad yapmanın lüzumlu ve faydalı olacağı kanaatini taşımaktayız.

Az evvel de arzetmiş olduğumuz ve hile 24 Şubat 1942 tarihine rastlayan Salı günü saat 10,10 gece Yenışehirde Emniyet meydanı ile Kavaklıdere arasında Alman büyük elçisi Fon Papenin refikaları ile birlikte sefarethanedeki bürosuna gitmek üzere yolda ve İtalyan sefarethanenin karşı tarafındaki asfalt yaya kaldırımın üstünde bulunduğu sırada son derece şiddetli bir infilâkın vukubulduğu ve hüviyeti meçhul bir şahsın parçalandığı haber alınması üzerine en kısa zamanda vak'a yerine varmış bulunan salâhiyetli kimseler tahkikata el koymuş bulunmakta idiler.

Hâdisenin cereyan ettiği yer

Vak'anın, Çankaya istikametinde ilerlerken henüz Kavaklıdereye gelmeyen sağ taraftaki İtalyan sefarethanenin bahçe duvarının sol köşesine yakın bir kısmın karşısına isabet eden 369 numaralı Senih apartımının methalinde şehre doğru 18 metre mesafede ve asfalt yaya kaldırımı üstünde cereyan ettiği, gerek infilâkın kaldırım sathında takriben 1,5 metre kutrunda ve bir daire şeklinde merkezden muhite doğru müntezir alev ve ihtirak maddelerinin çikarmasından müteşekkil ve siyah bir tabakadan ibaret olmak üzere bıraktığı karakteristik izden ve gerekse aynı mahalde ve civarında ele geçirilen et, kemik, kılı deri parçaları gibi uzvi, elbise ve eşya parçaları gibi maddi delillerden ve infilâkın son derece şiddetli olduğu da infilâk merkezinden takriben üç kilometreden fazla mesafede bulunanlar tarafından işitilmesinden ve 30 metre civarında olanların ise yere düşmüş olmalarından anlaşılıyordu.

İnfilâk maddesi

İnfilâkın şiddetine rağmen se-

bebiyet verdiği maddi kayıplar cüz'i denecek kadar ehemmiyetsizdi. Bunlara nazaran infilâk maddesinin muhtemel olarak serbest havada infilâk edebilen patlayıcı ve kırıcı bir madde olduğu ve kırılmak için hazırlanmış olan madeni bir mahfaza içine bir infilâk maddesi konulmak suretile teşkil edilen bir bomba olmadığı yolunda ilk anda husule gelen intiba filhakika iştiâl merkezi olarak tesbit ve kabul edilen zeminin kalkmamış veya çökmemiş olması ile kezaik infilâk noktasından itibaren 100 metre mısıf kutrunda bir saha dahilinde dikkatle yapılan araştırmalarda bir bombanın içine sarılmış olabilececek misiletaneciklerinin bulunmaması ile ve bu neviden madeni parçacıklarının mevzuubahs 369 numaralı apartımının cephesine veya yan taraflarına isabet ederek bırakması lâzım gelen karakteristik tahrib eserlerine tesadüf edilmemesi ile ve sonradan vücut bakiyeleri üstünde icra kılınan tetkiklerde de parçalanmış etler içinde hiçbir madeni parçanın görülmemesi ile teyyüd etmiş ve bu neticeler, infilâk maddesinin asfalt üzerinde değil, bilâkis asfalt yerin yukarısında bir noktada bulunduğunu ve noktâ ile zemin arasında bir hava tabakasının mevcut olduğunu göstermiş bulunuyordur.

Vak'ayı müteakib mahallen yapılan incelemelerde hazır bulunan Millî Müdafaa Vekâleti fen, san'atlar umum müdürlüğünden iki mütehassısla aynı noktâ nazarı dermeyan ederek infilâk eden maddenin bir el bombasından ziyade infilâk kudretli yüksek dinamit fasilesinden bir madde olmasının çok muhtemel bulunduğunu, zira, bu maddenin bir el bombası olması halinde birkaç parçasından mutlaka birkaç parçasının bulunması lâzım geldiğini, bundan maada bir el bombasının bir insanın iki bacağından maada üst kısmının tanınmayacak ve teşhis edilmeyecek kadar parça parça ederek uzaklara dağıtılmasının mümkün bulunmadığını, netice itibarile hâdiseyi meydana getiren maddenin üç, dört kilogram ağır-

lığında ateşlenmesi bir mekanizma ile temin edilen yüksek infilâk dinamit veya trolit fasilesinden bir madde olduğunu bildirmişlerdir.

İnfilâk sahasındaki tetkiklerin neticeleri

İnfilâk sahasında yapılan tetkikler, araştırmalar sonunda;

A — İnfilâk merkezinin üst tarafında ve bu merkezden 6 metre mesafedeki en yakın ağacın dibinde kasık arasından kopmuş üstünde çorabı duran kundurası çıkmış bir sol bacak;

B — Yol kenarındaki dikenli tel ile tahdid edilmiş bahçe içinde aynı sırada ve aynı halde bir sağ bacak;

C — İnfilâk merkezinden 4-5 metre mesafede ve kaldırım kenarında ve gene mevzuubahs bahçenin 45 metre şark tarafında kafa derisinin saçlarla örtülü bazı kıstımlarile vücudün muhtelif yerlerinden kopmuş birçok et, kemik, elbise ve eşya varçaları,

Ç — İnfilâk merkezinden 60 metre uzaklıkta dere istikametinde ve infilâkın tesirile kısmen harab olmuş ve ayrı ayrı mahallere dağılmış bir tabancaya aid 9 muhtelif parça;

D — Hemen hâdiseye yerinde ve civarında muhtelif mesafelerde kısmen parçalanmış koyu zeytinî renkte bir fötr şapka, altları kauçuk siyah bir çift iskarpın, palto, ceket, pantolon, gömlek kravat, mendil parçaları bulunarak aynen ve tamamen muhafaza altına alınıp mütehassısların tetkiklerine terkedilmişlerdir.

Mahallinde yapılan bu araştırmalarda vücudün bacaklardan yukarı olan göğüsten ve kafa kısımlarının darmadağınık, bacakların yukarı kısımları da büyük kemiklerin kırılması ve adalâtn ziyat ile kısmen harab bir vaziyete geldiği halde kaldırımlara doğru inildikçe buraların nisbeten hattâ ayakların tamamile salim ve normal vaziyette buldukları görülmüştür.

Aynı gün öğleden sonra adli tabib doktor Behçet Kamay ve Ankara polis nstitüsünde mütehassıs doktor Marc Payo taraflarından

müştereken yapılan değerli tetkikler bize hülâsaten bu şahsın boyunun, renginin, kaşının sağ tarafında ve sürre altında 14 santim boyunda bir operasyon nedbesinin bulunduğunu bu nedbenin renginin açık pembe olduğundan ve henüz tam ilk renge tahavvül etmeyişinden asgari 6 ay ve azami bir buçuk sene içinde bir operasyon geçirdiğini;

Elde edilen altın ve kılı deri aksamile gılsa parçalarına nazaran saçlarının kestane renginde ve uzun olduğunu, altın geniş ve yüksek bulunduğunu, bilhassa tam burnun kökü üzerinde iki kaş arasında sol tarafa müteveccih bir mercimek büyüklüğünde mütebariz bir abenin mevcudiyetini ele geçirilen tabancanın ise Alman mamulâtından Valker markalı 65,7 milimetre çapında P. P. müdevverli otomatik bir tabanca olup namluya ihtiva eden kısmının sağ tarafında tetiğin gerisinde kabze kenarında müsavi şekilde görülen derin çizgilerin ve çukurların silâhtın numarasının yok edilmesi maksadile törpü, çelik makapla çalışılarak vücuda getirildiğini, jandarma subaylarımızda bulunan bu modeldeki silâhların tetkiki ile çizilen yerde silâhtın numarasının yazılı olduğunun öğrenildiğini ve şarjürü dahilinde ele geçen iki mermi fişekle bir boş kovana ve infilâk noktasından 3 metre mesafede yende bulunan diğer bir kovanın kaideleri üzerinde yapılan tetkikler ise bu fişeklerin sineksid denilen tertibden olduklarını ve gen Alman mamulâtından bulunan bu fişeklerin kapsülleri ile barutlarının atıldıkları tabancanın namlusu içinde bakiye bırakılmayan hususi bir neviden bulduklarını, bu sebeble tabancanın ateş etmiş olup olmadığını namlu içindeki bakiyeyi toplamak veya gözle muayene etmek suretile anlamının mümkün olmadığını, şarjürde elde edilen fişeklerin Türkiyede bulunmaması dolayısıyla hariçten getirilmiş olduğunu ve buna istinaden tabancanın menşeinin de yabancı bir memleket olması icab ettiğini İnfilâkın tesirile muhtelif parçalara ayrılmış

bulunan otomatik tabancanın arzetdiği harabiyet manzarasıle derecesinin tabancanın infilâk mihrakının çok yakında olup infilâk eden maddede doğru tevcih edilmiş bulunduğunu ve herhalde şahsın cebinde olmadığını, tabancanın parçaları üzerinde yapılan tetkikler sırasında hiçbir kumaş elyafının görülmemesinin de bunu temin etmekte olduğunu ve tabancanın galib bir ihtimalle infilâk edecek maddede ateşlemek hususunda kullanıldığı ve şahsın parçalanmış şeklienden infilâkın çok şiddetli ve infilâk âletinin vücudün yarı yukarı kısmına kadar sıkı sıkıya bitişik ve ne kadar yakın bir halde bulunduğunu, beden ve gövdeden herhangi büyük bir parçanın kalmamış ve buna mukabil bacadan ayak kısmına doğru inildikçe tahrib derecesinin gittikçe azalarak hiçe münkalib olmasının da, âletin vücutla olan ittisalının de dahil olduğunu öğretmiştir.

Bu tetkikleri hâdisenin icab ettirdiği büyük bir dikkat ve hassasiyetle yapmış bulunan mütehasısları, netice itibarile iştiâl maddesinin ağılebi ihtimal şahsın göğsünün üzerinde sol tarafa ve kalb nahiyesine bitişik olduğuna, infilâk sahasında yüzünün Ulus istikametine müteveccih bulunduğu fikrini takviye edecek mahiyette, ezcümle bütün vücut ve eşya parçalarının bir zaviye şeklinde apartıman tarafında görülmesine rağmen diğer vücut aksamının sol tarafta kalan İtalyan sefarethanesi civarında görülmemesi gibi sebebler mevcud olduğunu, sağ bacağının bahçe içerisinde ve sol bacağının ise asfalt üzerinde bulunuşunun da bu fikri teyid eylediğini, binaenaleyh Ulus istikametine müteveccih olduğu halde kutuyu sol kolunda ve önünde tutan şahsın serbest kalan sağ elindeki tabanca ile maddeyi daha kolaylıkla ateşlemesinin mantıklı bulunduğunu, tabancanın maddede ateşlemeğe yarayacak bir vasıta olarak kullanıldığını ve parçalanmış şekilde göze çarpan hususi-

(Devami 6 ncı sayfada)

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Bu sabahki haberler

Amerika hariciye nazırına göre:

Müttefikler zaferi bu sene kazanacak

Amerika bütün hazırlıklarını taarruz için yapıyor

Londra 21 (A.A.) — Matbuat toplantısında Amerika hariciye nazırı Cordell Hull sorulan bir suale cevaben müttefiklerin bu sene zaferi beklenildiğinden daha çabuk elde edecekleri hakkında emareler görüldüğünü söylemiş ve Amerika'nın bütün hazırlıklarının büyük bir taarruz için yapıldığını ilâve etmiştir. Bundan sonra Martinik meselesinden bahseden Hull, bu işde ilk muvaffakiyetin elde edildiğini ve Martinikteki Fransız gemilerinin yakacak maddelerinin boşaltıldığını söylemiştir.

Londraya göre:

Almanya'ya her gece 1000 İngiliz uçağı hücum edecek

Londra 21 (A.A.) — Londra gazetelerinin havacılık mütehassısları Almanya'ya yapılan taarruzların yakında şiddetlenmesi ihtimalinden bahsetmektedirler. Bu mütehassıslara göre yapılacak akınlarda her gece bin tayyare kullanılacaktır.

Mareşal Göring bir nutuk söyledi

Londra 21 (A.A.) — Mareşal Göring dün söylediği uzun bir nutukta Alman işçilerinin daha büyük fedakârlıklara katlanmaları lâzım geldiğini, zafer kazanıncaya kadar daha çok sıkıntılar geçireceğini ve bu harbin Almanya'nın geçirdiği en çetin harb olduğunu söylemiştir. Göring «zafer bizimdir» demiştir.

Ruslar, Harkofta ilerliyorlar

Moskova 21 (A.A.) — Timoçenko ordusu Harkof cephesinde ilerlemektedir. Almanların Harkofa 120 kilometre ceneb doğusunda yandan çevirme hareketi hiç bir netice vermemiştir.

Gece yarısı neşredilen Rus tebliği Alman taarruzlarının tardedildiğini bahsetmektedir. Kerç yarımadasında doğu kısmında şiddetli çarpışmalar olmaktadır.

İşgal altındaki Fransada suikastler

Londra 21 (A.A.) — Vişiden bildirildiğine göre işgal altındaki Fransada bir Alman sübayı bomba ile öldürülmüştür. Bombayı atan iki şahıs baskınlıkla kaçmışlardır.

Lilles'de, bir İngiliz askerini evlerinde sakladıkları için bir Fransız kadını ile bir erkek kurşuna dizilmişlerdir.

Kanadadaki Fransız konsoloslukları kapatılıyor

Londra 21 (A.A.) — Kanada başvekil Mackenzie-King dün Kanadadaki Vichy konsolosluklarının kapatılması lâzım geldiğini söyle-

Bütçe müzakeresi başlıyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Müstahsil halkımızın bir an evvel toprak sahibi olması bakımından arazi tesbit ve tevzi komisyonlarının çoğaltılması ve bu komisyonların fenni vasıtaları teçhizleri için Maliye Vekâleti bütçesine 275.000 lira tahsisat konmuştur.

Yardımlar

Yüz milyon liralık bir kıymet ifade eden millî emlakın tamirleri için 400.000 lira.

Bazı iradaların yangın sebebiyle kaybeden Darülsafakaya 6.000 lira. Ağaç koruma cemiyetine 17.000 lira.

Yeşilaya 6.000 lira yardım tahsisatı konmuştur.

Öğretmenlerin hususî idareler zimmetinde tahakkuk etmiş alacaklarından istifade edebilmeleri için bu idarelere 300.000 lira yardım tahsisatı ilâve edilmiştir.

Ceneb hududundaki gümrük memurlarının oturmalarına mahsus binaların yapılmasını tacil maksadile Gümrük Vekâleti bütçesine tahsisat konmuştur.

Dahiliye Vekâleti hesabına Siyasal Bilgiler okulunda okuyan talebelerin elliye çıkarılması için tahsisat arttırılmıştır.

Kurulacak yeni teşkilât karşılığı Sıhhat bütçesine 422.000 lira konmuştur.

Maarif bütçesine yapılması taarruz eden kamp masraflarını karşılamak üzere 120.000 lira konmuş ve bu bütçe geçen yıla nazaran 8.250.000 lira fazlalıkla tesbit edilmiştir.

Encümen mazbatasında telgraf ve telefon ücretlerinin arttığını işaret ederek, dairelerin telefon ve telgraf muhaberatını en müstacel hâlede tasarruf temin etmelerini, bir plâna bağlanan kara yollarının imali yollar kanununu bir an evvel çıkarmasına mütevekkil bulunduğunu cihetle bu projenin süratle Meclise sevkini temenni etmektedir.

Devlete aid yaylaları kiraliyan bazı kimseler hayvanlarını otlatmak istiyen halktan adeta otlağı ve resmünü hatırlatır mahiyette fazla paralar almaya başladıklarından bu hale meydan vermemek üzere umumî müvazene kanunu projesine bir madde eklenmiştir.

Gazete ve mecmua tabında kullanılacak kâğıtlarla, mekteb kitapları tabetmek üzere Maarifçe getirilecek kâğıtların aşzârı gümdük resmine tâbi tutulması esasî umumî müvazene kanununa projesinde bu sene de muhafaza edilmiş, fakat gelecek yıl bu yardım

Sovyetlerle göre harb vaziyeti

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ri yarak düşmanın mukabil taarruzlarını akim bırakmış ve ileri hareketlerine devam etmişlerdir.

İzyum Barvenkovo istikametinde Sovyet kit'aları taarruza geçen Alman kuvvetleriyle çarpışmışlardır.

Kerç yarımadasında Kerç şehri bölgesinde muharebeler devam etmiştir. Doğruluğu anlaşlan haberlere göre, 17 Mayıs'ta evvelce kaydedildiği gibi 64 değil, 73 Alman tayyare düşürülmüştür.

18 Mayıs'ta 43 Alman tayyaresi düşürülmüştür. 17 Sovyet tayyaresi kayıbdır.

"Tutuşan bir cehennem,"

Moskova, 20 (A.A.) — Pravda gazetesi harb muhabirinden bugün buraya gelen telgraflarda şöyle denilmektedir:

Rus kuvvetleri, Harkof cephesinde düşman mukavemetini kırıldıktan sonra, Alman kit'alarını mütemadiyen geri sürmektedirler. Kuvvetlerimiz ağır darbe alırken, düşman batıya doğru geri çekilmeye devam ediyor. Harkof muharebe meydanları tutuşan bir cehenneme haline girmiştir.

Sovyet tarlalarını çigniyen düşmanın yüzlerce savaş arabası ve göklerde homurdanan birçok Alman uçakları merhametsizce tahrib edilmektedir.

Tank muharebesi

Moskova, 20 (A.A.) — Kızıl Yıldız gazetesinin cephedeki muhabiri Harkof kesiminde yeniden bir tank muharebesi cere-

prim vermek suretile yapılması mazbatada tavsiye edilmiştir.

Bundan başka projeye şu yeni madde konmuştur: Denizlerdeki kıyılarımızı vuran ve devlet teşkilâtına mensub kimseler tarafından toplanarak veya toplattırılarak elde edilmiş veya edilecek olan veya sahipsiz hükmünde bulunan esya ve vasıtalar gümrük muamelesine ve gümrük vergisine itihale terettübünden sair vergi ve resimlere ve her türlü takyidlere tâbi tutulmaksızın ithal edilir. Bunlardan devlet dairelerine veya sair resmi müesseselere teşekküllere lâzım olanlar, hazinece bulundukları hale göre takdir ettirilecek nisif kıymet mukabilinde verilir ve diğerleri satılır.

Hükmen tebeyyün edecek müstahsil veya hükümetçe müstahsil olduklarına karar verilecek olanlara yukarıda yazılı bedeller, bunlar için yapılan masraflar indirdikten sonra hazinece ödenir.

Çok çocuklu fakir ailelere tevzi edilecek şeker karşılığı olarak sıhhat bütçesine 3.500.000 lira, çok çocuklu ailelere yardım için de 1.500.000 lira tahsisat ayrılmıştır.

Encümen mazbatasında şu mülafe ile son verilmektedir: «İnsanlığın en karanlık devrini yaşadığı bir zamanda bütün milleti çözümlük bağlarla etrafında toplayan yüksek bir Şefe ve umumî siyasetimizi ihsas ettiren ve muvaffakiyetli bir şekilde tedvir eden bir hükümete mahariyetin verdiği emniyet ve itimad ile istikbalî güvenle karşılayabileceğimizi tebarüt ettiğimiz bir vazife addeyledik.»

Hususîyeler

Ankara, 20 (Hususi) — Bütçe encümeni yeni varidatı bağlarken bazı vergilere yeniden yapılacak zamlardan temin edilecek varidatı da hesap etmiştir. Bunun içindir ki gelecek hafta Mecliste bütçe görüşülürken orada vergilere dair lâihada görüşülecektir.

Bundan başka hükümetçe fevkalâde kazançlardan vergi alınması hakkında hazırlanan ve hâlen Meclis encümenlerinde müzakere edilmekte olan lâihanın ne şekil alacağı henüz belli olmadıktan varidat bütçesine bu hususta bir karar konulmamıştır.

Yeni varidat bütçesinin hususîyelerinden biri de fevkalâde halin bitirilmesi için mali yıl başında mer'iyetten kalkacak olan bazı vergi zamları kanunları ile temin edilen varidatın bu yıl normal bütçeye itihale edilmeyecek fevkalâde milli müdafaa masraflarına karşılık tutulmuş olmasıdır. Bu varidat bütçede açılacak hususî bir fasla kaydedilecektir.

Almanlar Kerç boğazına vardılar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Düşmandan 149.206 esir alınmış ve 258 tank, 1333 top ve hesabsız silah ve malzeme ele geçirilmiştir. Bu kesimde 323 Sovyet uçağı tahrib edilmiştir.

Harkof kesiminde düşmanın yeni hücumları püskürtülmüş ve 63 tank ile 36 uçak yok edilmiştir.

Fin tebliği

Helsinki, 20 (A.A.) — Finlandiya tebliği:

Kareli berzahı Hafif topçu faaliyetleri olmuştur. Bilhassa bir baraj ateşi düşmanın hareketlerine sekte vermiştir.

Luhı kesiminde düşmanın savaş faaliyetleri hafiflemiştir. Düşmanın zayıf mukabil taarruzları püskürtülmüştür. Düşman kayıplara uğramıştır. Mayısın on beşinden on sekizine kadar olan müddet zarfında düşman bu kesimde sadece ileri hatlarda 1600 den fazla ölü vermiştir.

yan ettiğini haber vermektedir. Almanlar, uçaklarla desteklenmiş tanklarla bir mukabil taarruza geçmiştirler. Ruslar, 81 tankı tahrib etmişler ve Rus hatları önünde alevler içinde bırakmışlardır. Bu tanklardan 51 tanesi Sovyet tanklarının mürettebatı tarafından tahrib edilmiştir. Alman taarruzunun ilk sadmesi ile karşılaşan Rus tankları Almanların o kadar yakınına gelmişlerdir ki Alman uçakları mitralyöz ateşi açmaktan veya bomba atmaktan sakınmak zorunda kalmışlardır. Rus uçakları yedi Alman bomba uçağını düşürmüşlerdir.

19 Mayıs gençlik bayramı

Ecnebi radyoları hararetle neşriyatta

Ankara 20 (Radyo gazetesi) — 19 Mayıs gençlik bayramı münasebetile ecnebi radyoları da Türkiye hakkında hararetle bir lisanla neşriyatta bulunmuşlardır.

Alman radyosu şunları söylemiştir: **21 Mayıs (15)** — 19 Mayıs 1919 Türk milletinin kalbinde gelecek nesiller için büyük ümidler ayandırmıştır. Müstaktil Türk devletinin temeli bu tarihte atılmıştır.

Türkiyenin takib etmekte olduğu dürist ve tarafsız siyaset, kahraman önününün elle taibik edilmektedir.

Türk gençliği bugünkü bayramını Moskova radyosu ise şunları söylemiştir:

— Bu tarihi gün Türkiyenin büyük bayramıdır. Türkiye istiklalini muhafaza etmeye çalıştığı bir sırada, dünya kan ve ateş içindedir. Bu âfet, Türkiye kapılarını da yalamaktadır.

Atatürkün manevi kuvvetinden ilham alan Türk gençliği her saldırganlığa karşı koymak için uyanık bulunuyor.

İşte bütün bunlar, Türk gençliğinin Türk topraklarının bütün lüğünü muhafazaya azmetmiş bulunduğuna delildir.

19 Mayıs bayramı münasebetile Londra Halkevinde parlak tezahürler olmuştur.

Loz'ra Halkevinde

Londra, 20 (A.A.) — Londra Halkevinde dün yapılan merasim münasebetile Middlesex Wanderers amatör klübü, Evi ziyaret edecek olan spor âleminin meşhur simalarının imzalarını atmalarına yarayacak olan bir hatıra defteri hazırlanmıştır. Bu klübün futbol ekibi 1939 da Türkiye'yi ziyaret etmiştir.

İngiliz sporcuları Türkiyede sporların gelişmesini gösteren bir filmi alâka ile seyretmişlerdir.

Halkevinin hergün yüzlerce mektebli ziyaret etmektedir. Evde Türkiyenin hayatına dair muntazam filmler gösterilmektedir.

Fırtınalı binlerce ev yıkıldı

Kanton 21 (A.A.) — Çok şiddetli bir fırtına, Kouangtong eyaletinin şimalinde Sahokwa bölgesini tamamen tahrib etmiştir.

Binlerce ev yıkılmış, yüzlerce insan yaralanmıştır.

Kahve ve çay inhisarına dair kanun dün kabul edildi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Lâyhannın 21 inci maddesi Sivas mebusu Naci Demirağın teklifi üzerine tadilen ve diğer maddeler aynen kabul edilmiştir. 21 inci maddede yapılan tadile göre hizmetten tekaüd maaşı tahsis suretile ayırdıktan sonra evvelce müstahdem bulundukları kuruma tekrar intisab edenlerin sandıkla alâkaları yeniden tesis edilecek diğer hizmetleri tekaüdüllüklerine müessir olacaktır.

Müteakiben kahve ve çayın inhisar altına alınması hakkındaki lâihannın muvakkat encümeninden gelen maddeleri görüşülmüş ve lâihannın müzakeresi tamamlanmıştır.

Aynı celsede Meclis önümüzdeki Pazartesi günü yeni bütçe projesinin müzakeresine geçilmesine karar vermiş ve Cuma günü toplanmak üzere toplantıya son birakılmıştır.

VEFAT

Gümüşhane ağırceza reisi Emin Aygenin oğlu Nami Aygen henüz 19 yaşında olduğu haide müptelâ olduğu hastalıktan kurtulamaz olarak vefat etmiştir. Cenazesi bugün Kadıköy Mühürdar, Rızapaşa caddesinde 39 numaralı evden kaldırılarak İskele camiinde öğle namaz kıldıktan sonra ebedî medfenine götürülecektir. Ailesine baş sağlığı ve sabrı tahammül dileriz.

Askeri vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfada)

hududunun hemen batısındaki küçük Manipur hükümetinin merkezi olan 380.000 nüfuslu Imphal şehri müteakib dalgalar halinde birkaç defa bombalıyarak askeri hedeflerde ehemmiyetli hasarlar vukua getirmişler ve İngilizlerin yerde bulunan Amerikan mamulları yedi uçaklarını tahrib etmişlerdir.

Acaba, Japonlar Birmanyanın doğu cihetinde Çin kuvvetlerini takib ederken cenubi Çin Yunan eyaletine girdikleri gibi batı cihetinde İngiliz imparatorluk kuvvetlerinin peşlerine düşmüş oldukları bu surlarda Hindistanın Assam vilâyetine de ayak basacakları mıdır? Japonların, Hindilerin arzularına rağmen Hindistan topraklarına girmek isteyecekleri, Hindistan kendilerine karşı İngiltere ile daha sıkı bir işbirliğine sevk edileceği ve binaenaleyh siyaseten mahzur olacağı dolayısıyla gerçi zâhiren pek o kadar varid görülemezse de askerlik bakımından işin bu suretle mütealeası mümkün değildir. Filhakika, Japonların siyasi mahzurundan çekinerek Birmanya - Hindistan hududu üzerinde durmaları halinde şu iki büyük askeri mahzurun derhal karşlarına dikileceği meydana gelir:

a — Birmanya dahilindeki Rangoon - Mandalay - Mitkiya demiryolüne kamyon yolunun ziyandan sonra Brahma Potra vadisini tabikiben Çungking hükümetine malzeme vesaire göndermek üzere yeni bir yardım yolu tesisi teşebbüsünde bulunan İngilizler bu teşebbüslerinde serbest kalmış olurlar.

b — Birmanya - Hindistan hududu, çok fazla dağlık olması sebebiyle gözetilmesi ve müdafası güç olan bir arazi parçasıdır. Halbuki, bunun vasatı 500 kilometre daha garbinda ve Ganj deltasine şarki Himalaya dağlarının cenub versanları arasında bulunan saha hem ovalıktır, hem de Ganj ve Brahma Potra nehirlerinin birer parçası adeta tabii olarak münimdir. Birmanya - Hindistan hududunda duracak Japon kuvvetleri 900:1000 kilometrelik dağlık bir araziye gözetleme ve müdafaa mecburiyetinde kalacaklardır. Ganjın en şimaldeki kolile Brahma Potranın aşağı kısmına ilerleyecek Japon kuvvetlerinin ise, hem de şimal kanadları Himalaya dağlarının cenub versanları-

na dayalı olmak üzere ancak 500 kilometrelik bir sahayı gözetmeleri ve müdafaa etmeleri lâzım gelecektir ve bu sahanın kendisi ve garbi açık ve ovalık olduğu gibi biraz şarkından itibaren de Assam vilâyetinin dağlık bölgesi başlamakta olduğu cihetle Hindistan dahilindeki İngiliz imparatorluk kuvvetlerinin, eğer daha evvel gelmişlerse, esaslı bir sevkulceys baskını yapmak maksadile bu sahayı gizli bir şekilde yaklaşılabilmeleri de pek o kadar kolay değildir.

Japonların bu sahayı ilerlemelerinin Hind milliyetperverleri arasında, Birmanya'da olduğu gibi, düşünülüyor. Bununla birlikte aksiyonları Japon kuvvetleriyle işbirliğine sevk edici bir tesir husule getirmesi de ihtimalin büsbütün haricinde değildir ve böyle bir halde bu ilerleyiş, Japonlar için daha kuvvetli neticeler temin edecektir.

Japonların bu sahayı ilerlemeleri tabiatile hesabsız ve ölçsüz bir şekilde olmayacaktır. Onlar, hem asil kuvvetlerle aşağı Ganj ve aşağı Brahma Potra garb kıyılarında tertibat alacağı zannedilen General Wavelin Birmanya - Hindistan hududundan itibaren karşlarına çıkaracağı örtü ve emniyet kuvvetlerinin gösterecekleri oyalama mahiyetindeki müdafaa ve mukavemetleri gözünde bulunduracaklar, hem de bu mukavemetleri kırıp bu sahayı vâsil olduktan sonra şimal yan ve gerilerinin Çungking kuvvetleri tarafından tehdidi muhtemel olduğuna düşünceleklidir ve ona göre tedbirli davranmaları icab edecek.

Bu ikinci keyfiyet esasen Japonlar için, Birmanya - Hindistan hududu üzerinde dursalar dahi varidirdir ve Japonlar, Birmanya şimal sahaları şark hududlarında Çungking kuvvetlerinin peşlerine düşmüş olmakla buna karşı muktazi tedbirleri zaten itihaz etmiş bulunmaktadırlar.

Bütün bu mülahaalara dayanarak biz, Japonların Hindistan hududunu tecavüzle Assam vilâyetini işgal etmelerinin, bu vilâyetin garb hududunu teşkil eden Ganj deltası şimali şarki kenarile aşağı Brahma Potraya kadar ilerlemelerinin ve ondan sonra Sovyet cephesi hareketine intizaren durmalarının daha fazla melhuz olduğunu tahmin etmekteyiz.

Emekli General K. D.

İtalyanlara göre

(Baştarafı 1 inci sayfada)

rekâtın bundan sonraki inkişafını temin edecek olan üsleri eline geçirmek suretile dikate geçen bir muvaffakiyet kazanmıştır.

Kerçte olduğu gibi Harkof bölgelerinde de bolsevıklar muvafman harb makinesinin şark cep-fakıyetsizliğe uğramışlardır. Al-hesinde henüz harekete geçmediği düşünülecek olursa bu muvaffakiyetsizliklerin vahameti deha kolaylıkla anlaşılır.

Popolo di Roma netice olarak şöyle demektedir:

Bolşevik ordusuna karşı hazırlanan büyük taarruzla alâkaları olmayan ve münferid birer hâdisse olan Kerç ve Harkof muharebeleri bolşevikleri ne kadar karabîk bir akibetin beklediğini göstermektedir. Bolşevizm için hesap verme saati yakındır.

Bulgaristanda mühim bir komünist şebekesi meydana çıkarıldı

Sofya, 20 (A.A.) — Bulgar polisi mühim bir komünist şebekesini

Kıyasıya para harcayanlar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

tanbulun bir tarafında 3 sene evvel 1500.2000 lira değerinde olan arsaların şimdi 20.25 bin liraya yükseldiğini ve bunları alanlar da olduğunu işitiyoruz.

Bu şekilde kıyasıya para harcıyanlar kimlerdir, adedleri kaçtır? Bilemeyiz; Sonra, kanun müsaadesi içinde fevkalâde kazançlar elde edenler hakkında da bir şey dene-mez. Fakat, memleketin bugünkü vaziyeti içinde bu gibi adamların kazançlarından fedakârlık ederek, umumî sıkıntının hafiflemesine mâni olmaları lâzımdır. Çünkü, herkes memleket için azami fedakârlık yaparken, beri tarafta böyle bu dedüzd kazançlara yer verilemez. Bunun için; hükümet bir kanun lâ-yihası hazırlayarak, Meclise sevk etmiştir. Piyasada bilhassa giyim eşyası üzerinde görülen kıyasıya para harcayışın önüne geçmek için de en iyi çare, hiç değilse bütün lüks eşya imalini menetmektir, kanaatin-deyim.»

meydana çıkarılmıştır. Sımdıye kadar 100 kişi tevkiif edilmiştir.

Bu akşam SARAY Sinemasında

Mevsimin en şayanı hayret ve orijinal filmi

ŞEYTAN DOKTOR

BAŞLIYOR: Baş Rollerde:

ROBERT YOUNG — FLORENCE RICE

Kara sihirbazlık - Aşk, Hayat ve İpotizma - karanlıklar şeytan kimdir? gibi meraklı ve esra tengiz sahnelerle dolu bir film...

GRİPİN

BAŞ - DIŞ - GRİP - NEZLE - KIRIKLIK - SOĞUK ALGINLIĞI - ROMATİZMA - NEVRALJİ
Ve Bütün Ağrıları Derhal Keser, İsim ve Markaya Dikkat. **GRİPİN** Yerine Başka Bir Marka Verilirse Şiddetle Reddediniz.

Suikasd davasının duruşma safhası bitti

(Baştafi 4/1 de)
yetin de bundan ileri geldiğini bildirmişti.

Vak'adan az evvel

Muhterem hâkimler..
Şimdi vak'adan az evvel hâdise mahallindeki manzaranın ne olduğuna bir göz atalım:

Vakit sabahın onudur. Şehre nazaran hemen daima çok sakin olan bu muhit, o günü sabahın o saatte de mutad tenhalığını ve sükûnetini muhafaza etmektedir.

Saat ona doğru büyük elçi refikası, sefarethanedeki bürosuna gitmek üzere ikametgâhından çıkarak infilâkın vukubulduğu asfalt yaya kaldırımını takiben Emniyet meydanı istikametinde yürümekte ve aynı kaldırım üzerinde karşı tarafından Mefaret ve Bigün isimlerinde iki genç bayan da Kavaklıdereye doğru gitmektedirler.

Bu iki genç bayanı takiben, kucağında kırmızı örtü ile sarılan bir boçça taşıyan şahıs öne eğilmiş bir şahıs ağır adımlarla aynı istikamette yoluna devam etmektedir.

O esnada istasyondan almış olduğu bir yolcuyla Kavaklıdere otopüs durak yerine bırakmak ve gene şoför Fahri Uçar idaresindeki 1208 sayılı taksi otomobilin civardan geçmekte, Fransız sefarethanesi memurlarından Margrit ile arkadaşları İtalyan sefarethanenin bahçe duvarını takiben Çankaya istikametinde yürümektedirler. Kucağında kırmızı beze sarılı bir cismi götürmekte olan şahıs, infilâk noktasından çok aşağıda şoför Fahri tarafından görülmüş ve şahsın şekli, şapka, palto, pantolon ve iskarpinlerinin rengi etrafı ile bildirilmiştir.

Bu arada Fon Papan ile refikası yavaş yavaş 369 numaralı apartmana doğru yaklaşmaktadırlar. Genç byanlar önünde yürümekte ve iki Fransız memuru da sağ taraftaki kaldırımda ve daha ileride oldukları için bunlardan hiç birisi bu şahsı görmemişlerdir.

İşte, hâdise mahallinde infilâka takaddüm eden ve infilâktan hemen bir iki dakika önceki tablosu bundan ibaret bulunmaktadır.

Çok geçmeden Fransız sefareti memurları, İtalyan sefarethanenin köşesine varırlar büyük elçi ile refikasının 369 numaralı apartmanın kapısına giden yolun biraz ilerisinde görmüşlerdir. Az evvel yol üzerinde olan 1208 sayılı taksi ise artık gözden kaybolmuştur.

Biraz sonra Fransız memurları İtalyan sefarethanenin bahçe duvarını geçerek Fransız sefarethanesine giden kestirme tarla yoluna sapsmışlardır.

Bu esnada Fon Papan ile refikası Kavaklıdere istikametinde yürümekte olan genç bayanlarla müteakiben fail ile de karşılaşarak yollarına devam etmişlerdir. Karşılaşmayı müteakib şahıs derhad geri dönmüş ve sehir istikametinde büyük elçiyi takip ile beraber yürümekte ve ikmale çalışmıştır. Bu sırada, fail Kavaklıdereye doğru ilerlemekte olan genç bayanlarla sehir doğru yürümekte olan Papan ve refikasının arkalarındadır.

Kısa an içinde

İşte bu kısa an içinde şahıs kucağında bulunduğu maddeyi atışmış ve müteakiben son derece giddetli olarak vukua gelen infilâk esnasında da kendisi berhava olmuş ve infilâk sahasını kesif bir duman perdesi kaplamış, havaya uçan şahsın vücudundan kopan

infilâkın giddetinden Papan ile refikası buldukları noktada düşmüşler, o sırada Çankaya doğru motosikletlerine rakibin çıkması olan ve İtalyan sefarethanesi kapısı önünde bulunan Hariciye Vekâleti evrak tevzi memuru Adil Kanmaz motöründen fırlayarak tarla yolunda yürümekte olan iki Fransız memur da yere kaplanmışlar ve 369 numaralı Semih apartmanın hizasında bulunan genç bayanlar ise bacaklarından hafifce yaralanarak yolun karşı tarafına koşmuşlardır.

Adil Kanmaz derhal yerinden kalkıp duman perdesi içine girerek büyük elçi ile refikasının yardımcılarına şifâ etmiştir. Sol tarafı üzerine vaki düşmesi neticesinde diz kapağında hafifçe müteessir olan Papan sağ ve salim olarak refikası ile birlikte sefarethaneye gidebilmişlerdir.

Sırası gelmişken burada vak'a mahallinde faille aid olmak üzere ele geçirilen eser ve deliller arasında hüviyetini tayin ve teşhis yarayan herhangi bir vesikanın bulunmadığına ve infilâkın büyük elçinin mütalesasına uygun olarak arkada vukua geldiğini mütehasıslar tarafından da ifade edilmediği görülmüştür.

Maddi deliller

Filhakika büyük elçinin, arkasından gelen bir tazyik ile öne ve sol taraf üzerine döndüğünü ifade etmiş olması, kalktıktan sonra sehir istikametine doğru koşarak tehlikeli mahalden uzaklaşması ve tehlikeye maruz kalan bir kimsenin insiyaki olarak mutlaka aksi istikamette hareket etmesinin zarurî ve mantıklı bulunması, keza infilâk anında berhava olan şahsa aid olmak üzere elde edilen uzvi parçaların sağ bacağı sehir istikametinde sağ taraftaki bahçe içerisinde ve sol bacağının ise sol tarafta kaldırım üzerinde görülmesi, taarruz edilecek şahısla cepheden ziyade arkadan taarruz edildiği takdirde muvaffakiyet ihtimalinin fazla bulunması gibi vesair sebepler, mütehasıslara fiilen arkada vukua geldiğini temin eden maddi deliller olarak gösterilmiştir.

Her ne kadar hâdiseye takaddüm eden sıralarda ve hâdise anında vak'a yerinde bulunan kimselerin münakaşaya yer vermeyecek derecede kat'i sarîh ve itimada şayan şahadetleri suç failinin vücudunun ön ve yukarı kısmında elinde beze sarılı bir cismi olduğu halde sehirten Çankaya istikametine doğru yürüdüğünü ve infilâkın büyük elçinin arkasında değil, bilakis önünde vukua geldiğini ve kendisinin düştüğü noktayı bildiyen mahallenin tesbit ve irae eylemelerine bina nazaran düşüş noktasının yukarıda 369 numaralı apartmanın mahalinin hizasında ve infilâkın merkezine ise sehir istikametinde aşağıda ve 18 metre mesafede veya asfalt kaldırım üstünde bulunması ile anlaşılabilir ve binnetice görüşüye dayanan müsbet şahadetlerle teknik tayinler arasında mübâyeneye mevcut bulunmakta ise de ikana teşebbüs edilen suikastın mevzuu ve hedefi nihayet anlaşılabilir olmasına göre infilâkın hedefini önünde veya arkasında vukua bulduğu yolunda ileri sürülen fikir ve kanaatlerin telifine çalışılmasında amelî bir fyda ve netice üzerinde de tesiri görülmemiş ve bu noktaya sadece temasla iktifa edilmiştir.

Failin hüviyeti

Şu maruzatımızdan da kolaylıkla anlaşılabilir ki, icabında faille hayati bile feda ettirecek olan işbu hâdise en ince teferruatına ka-

kim olduğunu tesbite medar olacak çıkmaması keyfiyetine fazla dikkat olunmuştur. Vak'a yerinde, şahsın herhangi bir vesikanın bulunmayışı hattâ tabancanın numarasının dahi yok edilmiş olması bu kanaatin bimaahsus vasıtalarla evvelce ortadan erdirilmiştir.

Bütün bunlara ve mevcut müşküllere rağmen muhterem hâkimlerin hâdisenin ertesi günü failin hüviyetini tayin ve tesbit imkân dairesine girmiş bulunuyordu. Muhtelif sahalarda üzerinde yapılan incelemeler neticesinde Toros otelinin 9 numaralı odasında 1 Şubat 1942 tarihindenberi ikamet eden ve geldiği sırada doldurduğu beyanname ile İstanbul Hukuk Fakültesi talebesinden olduğunu yazan Ömer Tokad adındaki bir şahsın hâdise gününden itibaren otelle hesabını kesmediği halde otele avdet etmediği tesbit edilmiş vak'a yerinde elde edilen palto, elbise, şapka, gömlek ve kravat parçaları ile iskarpinlerin otel müstahdemine gösterilmesi ve bunlar tarafından da bu parçaların müşterileri Ömere aldiyetinin bildirilmesi suretiyle ilk anda hüviyeti meçhul kalmış olan şahsın Ömer Tokad olduğu tezahür eylemiştir.

Ömer Tokad

İstanbul Hukuk Fakültesinden verilen cevabda bu isimde bir şahsın 1940 senesinde Yugoslav tebaası olarak fakülteye kaydedildiğini bildirilmesi ve İstanbul zabıtasınca ecanib kayıtları üzerinde yapılan tetkikat sonunda Ömer Tokadın 9/6/941 tarihinde tabiiyetimize kabul edildiğinin teyid edilmesi de bizi tabiiyet dosyasının tetkikine sevk etmiş ve bu tetkik fotoğrafının ele geçirilmesini mümkün kılmakla beraber İzmirde Hilmiye isiminde bir halası ile Hasan Yemenci isiminde bir eniştesi olduğunu tayine hizmet etmiştir. Böylece bir taraftan elde edilen fotoğrafın evvelce kendisinin eşkalını tarif etmiş olan kimselere gösterilerek onlar tarafından da mütefikan teşhis edilmiş sayesinde suikast failinin hüviyetini tam, kâmil ve en kat'i bir surette tesbit ederken diğer taraftan da İzmirde yapılan istisvablarla Ömerin İstanbuldaki muhitini ve bu arada en yakın arkadaşları ve dostu ve hemşiresi bulunan Tib Fakültesi talebesinden Abdurrahman Saymanı ve onun açık ve samimi itirafı ile de diğer maznunları öğrenmiş bulunuyoruk.

Maznunların şahsiyetleri

Şimdi müsaade buyurunanız maznunların şahsiyetleri üzerinde duralım: Ömer Haldovici Bisic, aslen Yugoslavyanın Üsküb vilâyetine bağlı Geylan kazasının Dobriçam köyündendir. Üskübde öğrenen Halidin oğlu olup 1917 doğumudur. Daha Üskübde iken komünist partisine dahil olarak bu teşkilât mensubları sıktı bir temas ve münasebet tesis eylemiştir. Bu muhit içerisinde nazif bir eleman olarak tanınan ve o tarihlerde Üsküb yüksek ticaret mektebi talebesinden bulunan Melâhat Moçic adında Bosnalı bir kızla tanışmış ve bu kızın telkinleri ve tesiri altında kalarak kendisini tamamen komünistlik akidesine ve temayülherine kaptırmıştır.

Üskübde lise tahsilini ikmal etmemesine rağmen para ile tedarik ettiği bir şahadetnameyi hâmilan 2/10/940 tarihinde Türkiyeye gelerek kısa bir müddet İstanbulda kaldıktan sonra İzmir halası Halimenin yanına gitmiş ve 18/11/940 tarihinde İzmir vilâyetine bir istida ile müracaatte bulunarak Türk tabiiyetine kabul edilmesi ta-

nuz Yugoslav tebaası iken Hukuk Fakültesine kaydedilmiştir. Vâki müracaatı üzerine 1312 sayılı kanun hükümlerine göre 9/6/941 tarihinde tabiiyetimize kabul edilmiş ve bilâhare Tokad soy adını almış olan Ömer, zayıf ruhlu, ciğerlerinden hasta bir insandır. Komünizm mebağlı bulunması aleyhtar ve hattâ düşmandır.

İkincikânun ayında

İşte böyle bir haleti ruhiye ile ve tam bir komünist olarak yurdumuza gelmiş bulunan Ömer, bir aralık İstanbulda Vefada balta fabrikasında bir iki gün işçi, müteakiben Sirkeçide Trakya otelinde kısa bir müddet kâtib, Yedikulede bir deri fabrikasında ve daha sonra bir mensucat fabrikasında amele ve nihayet Mercan maliye tahsil şubesinde memur olarak çalışmış ve bu sene 2 inci kânun ayının ilk haftasında bu vazifeden istifafen ayrılmıştır.

Yugoslavyanın işgal altına girmesinden, uğradığı felâkatten muztarib ve meyus olan Ömerde bu sırtab ve yeis intikam hislerini belirtmiştir.

Abdurrahman

Abdurrahman Abbasoviç: Üskübde orta halli bir ailenin çocuğudur. 1917 tarihinde Üskübün Karadağ mahallesinde doğmuş, ilk, orta ve lise tahsillerini Üskübde yapmıştır. Türkçeye iyi vâkıf olduğu gibi rusçaya da çalışmıştır. Liseye girdiği sene 12 Sırb talebesinin komünistlikle ilgili bazı faaliyetlerde bulunmaları dolayısıyla mektebden kovulmaları Abdurrahmanda komünizme karşı ilk alakayı uyandırmıştır. Lisenin ikinci sınıfında iken aslı Hurvat olan Anna isiminde komünist mekûreli bir kızla tanışmış ve daha mekteb sıralarında komünizmin bütün akidelerini kendisine ideal edinmiştir. İlk sıralarda aralarında arkadaşlık şeklinde başlayan münasebet çok geçmeden kuvvetli bir sevgiye yerini terk etmiştir. Bir aralık Abdurrahman Anna ile hayatını birleştirmek ve onunla evlenmek istemiş de dindar ve eski göreneklere bağlı bulunan müteassıb aile muhiti buna muvaffakat göstermeyince Annadan uzaklaşmak için memleketini terk ve yüksek tahsiline Türkiyeye devam eylemek kararını vererek 18 Ağustos 938 tarihinde İstanbula gelmiş ve Annanın arzusu veçhile Tib Fakültesine Yugoslavya tebaası olarak girmiştir. Halen bu fakültenin 4 üncü sınıfında 2894 numarada kayıtlı talebe bulunmaktadır.

Yugoslavyanın işgaline kadar ailesi tarafından kendisine her ay 30 liralık bir yardımda bulunulmuştur. İstanbula geldikten sonra Abdurrahman haftada veya on günde bir Annadan muntazaman mektublar almıştır. Babası üvey bulunan ve ailesini geçindirmek için hususi dersler vermek suretiyle hayatını kazanmağa mecbur kalan bir taraftan da Üsküb Edebiyat Fakültesine devam eden Anna bu mektublarında fakültedeki komünist cereyanlarına karıştığıni anlatmakta ve komünizme müteallik olmak üzere okuduğu eserler hakkında mefûmat vererek Abdurrahman üzerinde telkinler yapmaktadı idi.

Abdurrahmanın ifadesinden Yugoslavyada belli başlı olmak üzere faşizm ve komünizm cereyanlarının hüküm sürdüğünü, hattâ bu cereyanların mekteplere kadar sırayet ettiğini böyle bir muhit içinde yetişen ve komünizme aid birçok kitaplar karıştıran Ab-

SÜMER BANK YERLİ MALLAR PAZARLARI

Müessesesi Müdürlüğünden:

Müessesemize ait telefon numaralarından bir kısmı henüz telefon rehberine geçirilmemiş, bazıları da değişmiş olduğundan lütfen muhabere sebebiyle verilmemek üzere merkez ve mağazalarımıza aid aşağıdaki numaraların not edilmesi rica olunur.

Müessese müdürlüğü	22382
Müessese müdür muaviniği	22814
Müşavirlik)
Müessese muhasebeciliği) 20960
Teknik müfettişlik ve muhasebe servisi	23505
Murakıblık)
Yazı işleri, zat işleri sefâhicileri) 22871
İdare Meclisi odası)
Müfettişlik) 21639
Pamuklu servisi sefâhicileri	22646
Pamuklu (İplik ve bez işleri) Muamelât servisleri	21823
Yünlü servisi sefâhicileri	20950
Yünlü (İplik ve kumaş işleri) servisleri	21639
İstanbul mağazaları sefâhicileri)
Toptan mağazası) 24150
Bahçekapı perakende satış mağazası	20517
Feyoğlu) 41082
Kadıköy) 60635

Merkez:

Mağazaları:

MISIR LİMANLARINDA BULUNAN MALLAR HAKKINDA İTHALÂTÇI VE İHRACATÇI BİRLİKLERİ UMUMİ KÂTIPLİĞİNDEN:

Memleketimize ithal olunmak üzere Mısır limanlarında bulunan malların süratle memleketiye ithali yolunda alınan tedbirler dolayısıyla, birliklerimiz azası olsun olmasın - bütün alâkadarlarımız aşağıda gösterilen hususları en geç 25/5/942 tarihli Pazartesi günü umumî kâtibliğimiz bürosuna tahriren bildirmeleri ehemmiyetle rica olunur.

- 1 - Satıcının adı
- 2 - Tediye şekli
- 3 - Malın cinsi, miktarı ve mübayaaya kıymeti
- 4 - Malın hangi Mısır limanında bulunduğu

TIYATROLAR

Meshur illizyonist profesör ZATİ SUNGUR

Beyoğlunda «SES» sinema ve tiyatrosunda her akşam yeni numaralardan müteşekkil zengin programına devam edecektir.

ZAYI - Erenköy mahallesinden aldığı 668 No. 11 Mayıs, Haziran ekmeği karnemini zayı ettim.

Emekli yüzbaşı Şevket Baştuji

Matbuat Teknisyenleri Birliğinin senelik kongresi

Türk Matbuat Teknisyenleri Birliğinden:

Senelik kongremiz 24/5/1942 Pazar günü saat 13 de Eminönü Halkevi salonunda yapılmış ve ikinci bir toplantıya mahal vermemek için bütün aksam teğriflerini ehemmiyetle rica ederiz.

Ruzmame müzakeratı:

- 1 - Bir senelik bilançonun tetkiki ile idare heyeti faaliyet raporu.
- 2 - İdare heyetinin ibrası.
- 3 - Yeni idare heyeti seçimi.

altında kaldığını ve idealist bir komünist hüviyetini aldığını anlattıkta. Vakı talebine binaen 24 Nisan 1939 tarihinde tabiiyetimize kabul edilen ve Sayman soyadını alan Abdurrahman 12 Haziran 1939 tarihinde fakültedeki bir kısım imtihanlarını verdikten sonra Üskübde giderek 19 gün kalmış ve bu müddet zarfında sık sık Anna ile buluşmuştur.

FRENGİ
ve
Belsoğukluğu
na tutulmama için
EN İYİ İLAÇ:
Protejindir.

ZAYI ANAHTARLAR

19 Mayıs 942 tarihinde Şişli ile Parmakkapı arasında bir halkaya bağlı üç anahtar kaybedilmiştir. Bulan, Şişli'de Halaskâr Gazi cad. desinde 329 numaralı Yayla sitha, nesi sahibi Hasan Yükmaz'a teslim ettiği takdirde memnun edilecektir.

DERMOJEN

YANIK, CATLAK, EKZEMA ve CİLD YARALARINA fevkalâde iyi gelir. Derinin tazelenmesine ve yenilenmesine hizmet eder.

HER ECZANEDE BULUNUR.

AYDARAKTAKSİTLE
TASRA MÜSTERİLERİMİZ İÇİN MESHUR FABRİKALARIN BAYANLARINA MANSUS ALTINDAN KROMDAN MAMUL HER NEVİ CEP, KOL SAATLERİNİN YENİ MÜGELLERİ GELİŞTİRİLMİŞ GİBİ İZLENİMLİDİR. TASRADA SİPARİŞ ETMEK İSTİYENLERE KATAKÖK GÖNDERİLİR. (MEKTUPLA İSTANBUL POSTA KUTUSU 1744 NORESİNE MURACAAT)

Son Posta Matbaası:

Nesriyat Müdürü: Cihad Baban